"Ақтау теңіз сауда порты" республикалық мемлекеттік кәсіпорнын дамытудың 2003-2005 жылдарға арналған жоспарын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2003 жылғы 21 мамырдағы N 472 қаулысы

"Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуының индикативтік жоспарларын әзірлеудің ережесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2002 жылғы 14 маусымдағы N 647 қаулысына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі қаулы етеді:

1. Қоса беріліп отырған:

1) "Ақтау теңіз сауда порты" республикалық мемлекеттік кәсіпорнын дамытудың 2003-2005 жылдарға арналған жоспары;

2) "Ақтау теңіз сауда порты" республикалық мемлекеттік кәсіпорнының 2003 жылға арналған аса маңызды көрсеткіштері бекітілсін.

2. Осы қаулының орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары К.Қ.Мәсімовке жүктелсін.

3. Осы қаулы қол қойылған күнінен бастап күшіне енеді.

Қазақстан Республикасының Премьер-Министрі

Қазақстан Республикасы
Үкіметінің
2003 жылғы 21 мамырдағы
N 472 қаулысымен
бекітілген

"Ақтау теңіз сауда порты" республикалық мемлекеттік кәсіпорнын дамытудың 2003-2005 жылдарға арналған жоспары

КІРІСПЕ

"Ақтау теңіз сауда порты" республикалық мемлекеттік кәсіпорны (бұдан әрі - "АТСП" РМК) Қазақстан Республикасы Үкіметінің "Ақтау теңіз сауда порты" акционерлік қоғамының мәселелері" туралы 1996 жылғы 26 наурыздағы N 356 және "Ақтау теңіз сауда порты" республикалық мемлекеттік кәсіпорнының мәселелері" туралы 1997 жылғы 23 сәуірдегі N 644 қаулыларына сәйкес акционерлік қоғамның негізінде құрылды. "Республикалық мемлекеттік кәсіпорындардың тізбесі туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1996 жылғы 25 маусымдағы N 790 қаулысының

негізінде кәсіпорын Республикалық мемлекеттік кәсіпорындардың тізбесіне енгізілді, 1996 жылғы 11 қазанда Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің Маңғыстау әділет басқармасында тіркелді, (куәлігі N 513-1943-ГП). Кәсіпорын Ақтау мен Баутинода орналасқан екі портты пайдаланады. Баутино ("Баутино" жүк ауданы) теңіз портының операциялары шектелген. Порттың бас офисі Ақтауда орналасқан. Осы даму жоспарында порттың барлық көрсеткіштері Баутино жүк ауданының көрсеткіштерін ескере отырып көрсетілген.

"АТСП" РМК өз қызметінде Қазақстан Республикасының Конституциясын , "Сауда мақсатында теңізде жүзу туралы" Заңын , Қазақстан Республикасы Президентінің " Ақтау теңіз порты" арнайы экономикалық аймағын құру туралы" Жарлығын , өзге де нормативтік құқықтық кесімдерді, сондай-ақ Жарғыны, Порт дәстүрлерінің жиынтығын, қатысушысы Қазақстан Республикасы болып табылатын халықаралық шарттарды басшылыққа алады.

"АТСП" РМК дербес теңгерімі, банк мекемелерінде есеп және басқа да шоттары, Қазақстан Республикасының Мемлекеттік елтаңбасы бейнеленген әрі мемлекеттік және орыс тілдерінде фирмалық атауымен мөрі бар. Кәсіпорын тиеу-түсіру жөніндегі қызметті және басқа да қызметтерді отандық та, шетелдік те заңды тұлғаларға ұсынады .

Ақтау теңіз сауда порты 1963 жылы салынды, Каспий теңізінің шығыс жағалауында орналасқан және бастапқыда Маңғышлақ аймағының уран өнеркәсібі мен мұнай кен орындарын дамытуды қолдау мақсатында құрылды. Кейіннен порт БН-350 атом электр станциясын, химия саласының зауыттарын және тікелей Ақтау қаласының өзін салуда елеулі рөл атқарды.

Порт дамытыла бастағаннан-ақ, өзіне бас және көмекші толқын тосқынын және бір мезгілде төрт жүк айлақтарының құрылысын қамтыды. 1969-1986 жылдар кезеңінде төрт мұнай құю айлағы, сондай-ақ паром кешені құрылды.

Кеңестер Одағы ыдырағанға дейін Ақтау порты арқылы тасымалдаудың едәуір бөлігі мұнай тасымалы болды, яғни 80-жылдардың басында жылына 7 млн. тоннаға дейін жетті, құрғақ жүк тасымалдары жылына 300 мың тоннадан асқан жоқ.

Кеңестер Одағының ыдырауымен құрғақ жүк және мұнай тасымалдау көлемдері едәуір төмендеді. Тасымалдың өсуі 1995 жылдан - қазақстан металының қарқынды экспортталуы мен мұнай тасымалы көлемінің ұлғаюынан бастап байқалды.

Каспий теңізі деңгейінің көтерілуіне байланысты 90-жылдардың басында туындаған проблемаларды еңсеру мақсатында Қазақстан Республикасының Үкіметі 1993 жылы Еуропа Қайта Құру және Даму Банкіне (бұдан әрі - ЕҚҚДБ) Ақтау теңіз портын оңалтуға арналған қаражатты инвестициялау туралы өтініш жасады.

1993 жылдың қыркүйегінде ЕҚҚДБ портты қайта құрудың Бас жоспарын дайындауға кірісті.

Бас жоспар бойынша зерттеулер негізінде ЕҚҚДБ заемды қайтаруға Қазақстан

экономикасының әлеуетінде жеткілікті сенімділік бар екендігі және портты қайта құрудың 1-кезеңін, Қазақстан тарапының жоба құнының кемінде 25 % міндетті ортақ қаржыландыру шартымен, құны 74 млн. АҚШ долларын инвестициялау қажеттігі туралы қорытынды шығарды. Портты қайта құру 1997-1999 жылдар кезеңінде жүзеге асырылды.

"АТСП" РМК негізгі өндірістік қызметі өз айлақтарында тиеу-түсіру жұмыстары (жүктерді өңдеу), пароммен тасымалдау үшін жолаушыларға қызмет көрсету және Қазақстан Республикасының қолданылып жүрген заңнамаларына қайшы келмейтін қызметтің басқа да түрлері болып табылады.

Ақтау портының жылына 1,5 млн. тонна құрғақ және 8 млн. тонна сұйық жүк өткізу қабілеті бар. Құрғақ жүкті ауыстырып тиеумен байланысты негізгі қорлар - айлақтар, қоймалар және қойма алаңдары қызмет және әкімшілік ғимараттары мен барлық коммуникациялар толық жаңартылған.

Баутино жүк ауданының жылына 150 мың тонна құрғақ жүкті өңдейтін өткізу қабілеті бар.

Бүгінгі күні екі порт тәулік бойы жұмыс істейді, портқа кемелердің кіруі мен одан шығуы, сондай-ақ порт операциялары, демалыс пен мереке күндерін қоса алғанда, аптасына күн сайын тәулігіне 24 сағат жүргізіледі. Порттарда 13 айлақ бар, оның ішінде: жалпы ұзындығы 400 метр және жалпы қайта жаңартылған аумағы 17 гектар 3 айлағымен (N 1, 2, 3) көп мақсатты терминал.

Кәсіпорынды басқарудың ұйымдық құрылымы қоса берілген.

2. 1996-2000 жылдардағы өндірістік-қаржылық дамуды талдау

"АТСП" РМК-ті акционерлік қоғамының негізінде құрған сәтінен бастап өндірістік-қаржылық қызметінің негізгі көрсеткіштері мынадай болып сипатталады:

1-кесте

	Өлшем бірлігі	1996 ж.	1997 ж.	1998 ж.	1999 ж.	2000 ж.
Жүкті ауыстырып тиеу	мың тонна					
Мұнай	мың тонна	100,7	867,9	1815,3	2066,8	3385,5
Құрғақ жүктер, барлығы	мың тонна	275,3	282,3	195,4	281	758,6
Металл	мың тонна	222,2	225,9	140,1	235,4	701,5

Астық	мың тонна	16,4	10,7	27,9	7,6	14,5
Басқалары	мың тонна	36,7	45,7	27,4	45,5	40,2
Паромдардағы жүк (брутто)	мың тонна	0	0	0	0	7,7
Ауыстырып тиеудің барлығы	мың тонна	376,0	1150,2	2010,7	2355,3	4149,4
Кірістер-барлығы	млн. теңге	198,2	444,3	589,7	1103,3	2553,3
Шығыстар-барлығы	млн. теңге	171,6	432,2	948,8	4271,1	1877,5
Оның ішінде						
а) өндірістік өзіндік құн	млн. теңге	92,1	168,2	204,8	326,9	609
б) кезең шығыстары	млн. теңге	73,5	245,3	254,7	678,5	712,2
в) басқа шығыстар	млн. теңге	6,0	18,7	489,3	3265,7	556,3
Салық салынғанға дейінгі кіріс	млн. теңге	26,6	12,1	-359,1	-3167,8	675,8
Табыс салығы	млн. теңге	8,0	3,6	28,3	-5,5	322
Таза пайда	млн. теңге	18,6	8,5	-387,4	-3162,3	353,8

Құрғақ жүк айлақтарын қайта құруды жүргізуге байланысты 1998 жылы металдарды ауыстырып тиеу бойынша өндірістің төмендеуі байқалды. 1998 жылы да және 1999 жылы да шығындардың тепе-тең емес өсуі банкілердің таңдалған несиелері бойынша теріс бағамдық айырманы есептеуге байланысты, бұдан басқа, 1999 жылы байқалған бағамдық айырманың едәуір өсуі сәуірдегі қазақстандық теңгенің АҚШ долларына шаққандағы құнының төмендеуіне байланысты, бұл 1998-1999 жылдардың қаржы нәтижелерінен көрінеді.

Төменде көрсетілген кестеде 1997-2000 жылдардағы ақша қаражатының қозғалысы көрсетілген, 1996 жылғы деректер жоқ.

2-кесте

(млн. теңге)

р/с N	Көрсеткіштердің атауы	"Ақтау теңіз сауда порты" РМК бойынша барлығы				
		1996 ж.	1997 ж.	1998 ж.	1999 ж.	2000ж.
1.	**Операциялық қызметтен түсетін ақша қаражатының қозғалысы**					
1.1.	Ақша қаражатының түсуі	0,0	341,8	555,0	993,3	2220,4
1.2.	Ақша қаражатының шығуы:	0,0	310,3	451,7	673,2	1442,5
	Операциялық қызметтердің нәти. жесінде таза ақша қаражатының ұлғаюы (+), азаюы (-)	0,0	31,5	103,3	320,1	777,9
2.	**Инвестициялық қызметтен түсетін ақша қаражатының қозғалысы**					
2.1.	Ақша қаражатының түсуі					
2.2.	Ақша қаражатының шығуы:		1,0	2706,0	2480,9	609,2
	Инвестициялық қызметтен түсетін ақша қаражатының таза сомасы	0,0	-1,0	-2706,0	-2480,9	-609,2
3.	**Қаржылық қызметтен ақша қаражатының қозғалысы**					
3.1.	Ақша қаражатының түсуі:					
	Банк несиелерін алу	0,0	59,9	2756,8	2322,1	558,2
3.2.	Ақша қаражатының шығуы:					
	Қысқа мерзімді несиені өтеу	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0
	Ұзақ мерзімді несиені АҚШ долларына өтеу - 4735972,31	0,0	0,0	0,0	0,0	632,5
	Қаржылық қызметтен					

түсетін таза ақша қаражаты	0,0	59,9	2753,8	2322,1	-74,3
Кезең басына ақша қаражаты		0,5	90,9	242,0	403,3
Таза ақша қаражаты	0,0	90,4	151,1	161,3	94,4
Кезең аяғына ақша қаражаты	0,5	90,9	242,0	403,3	497,7

1999 жылдың қыркүйегінде портты қайта құрудың 1-кезеңінің аяқталуы нәтижесінде құрғақ жүкке қызмет көрсету бойынша Ақтау портының тиеу-қайта тиеу кешенінің мүмкіндігі, бұрынғыдай жылына 8,0 млн. тонна мұнайды ауыстырып тиеу мүмкіндігін сақтай отырып, жылына 1,5 млн. тонна деңгейге дейін жеткізілді. 2000 жылы металды ауыстырып тиеудегі жағдай тұрақталды, оның көлемі 1999 жылғы деңгейден 3 есе артты.

Қазіргі уақытта Ақтау порты өзінің табысты дамуына мүмкіндік беретін негізгі технологиялық факторлары бар қазіргі заманғы көп мақсатты терминал болып табылады.

Жүк үймеленбеген үлкен алаңдармен қамтамасыз етілуі кеме мен қоймалар арасында жүктерді жеңіл және жылдам көлбеу ауыстыру жүктерді тиімді сақтауға мүмкіндік береді.

Жалпы ұзындығы 550 қума метр үш әмбебап құрғақ жүк айлағының болуы 4 кемені бір уақытта өңдеуге мүмкіндік береді.

Үш мұнай құю айлағы (N 4, 9, 10) қанағаттанарлық жағдайда ұсталуда. Олардың су ығыстырғыштығы 12000 тоннаға дейінгі 3 танкерді бір уақытта өңдеуге мүмкіндігі бар.

"Сауда мақсатында теңізде жүзуді дамытудың кейбір мәселелері туралы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2001 жылғы 27 қыркүйектегі N 1263 қаулысы негізінде 2001 жылы қазанда анағұрлым кірісті активтер бөлігі (N 4, 5 және 9 мұнай құю айлақтары) " Қазтеңізкөлікфлоты" ҰТКК" ЖАҚ-қа сатып алу құқығынсыз 49 жыл мерзімге мүліктік жалға берілді.

3. 2001 жылғы қаржы-экономикалық қызметтің нәтижелері, 2002 жылы күтілетін көрсеткіштері

3.1. Порттың 2001 жылғы жұмысының қорытындылары

2001 жыл ішінде 5 млн. 701,8 мың тонна жүк ауыстырылып тиелді, оның ішінде 4 млн. 326,6 мың тонна мұнай және паромдық тасымалдаулар мен астықты қоса алғанда,

1 млн. 376,2 мың тонна құрғақ жүк бар.

Сатудан түскен кіріс 3398,4 млн. теңгені құрады немесе өткен жылғы осындай кезеңде 1,5 есе өсті. Оның ішінде жүктерді ауыстырып тиеуден түскен табыс 3037,4 млн. теңгені құрады, N 4, 9 айлақтарды жалға алғаны үшін ақыны қоса алғанда басқа да жұмыстар мен қызметтерден түскен табыс 227,2 млн. теңгені құрады, кеме кірістерінен кіріс 121 млн. теңге және басқа да сатулар 12,8 млн. теңге.

Негізгі емес қызметтен түскен табыс, оң бағамдық айырмадан түскен табысты қоса алғанда 394 млн. теңгені құрады.

Шоттардың бас жоспарына сәйкес негізгі емес қызметтен түскен табысқа шығару, есептен шығару, негізгі құралдарды іске асыру, сондай-ақ кәсіпорынның ағымдық өндірістік қызметінен түсетін түсімдер нәтижесі кіреді, сол валюта өтімділігінен, бюджет қайтарымынан, шығындарды өтеуден, зиянды өтеуден және сол сияқтылардан сомалық айырма.

Барлық кіріс 3792,4 млн. теңгені құрады.

Теріс бағамды айырманы ескере отырып, жалпы шығысы жоспарланғанда 2459,8 млн. теңге болғанда 2222,6 млн. теңгені немесе жоспарды орындау 90,3 %-ды құрады. Жоспарды асыра орындаумен және өзіндік құнды салыстырмалы үнемдеу есебінен жоспардан тыс 305,3 млн. теңге сомасында таза пайда алынды.

Ақтау портын одан арғы қайта құру шеңберінде мынадай жобалар іске асырылды:

отандық жеке инвесторлардың тікелей инвестицияларының есебінен астық терминалы құрылысы;

темір жол паром кешені қайта құрылып, пайдалануға берілді, бұл жолаушылар тасымалы мен көлік құралдары тасымалымен қатар өңделетін жүктер номенклатурасын кеңейтуге, Ақтау-Баку бағыты бойынша пароммен толыққанды жүк тасымалын жүзеге асыруға, жүкті өңдеу мерзімін қысқартуға және тұтастай алғанда экспорт-импорт операцияларының көлемін ұлғайтуға мүмкіндік берді.

"АТСП" РМК 2001 жылы амортизациялық есептеулер есебінен өндірісті дамытуға 63,4 млн. теңге сомасында инвестицияларды жүзеге асырды. Амортизацияның қалған сомасы және бүкіл таза пайда ЕҚҚДБ заеміне қызмет көрсетуге және кәсіпорынның резервтік қорына бағытталды.

Өз капиталын дамытуға арналған өз қаражатымен қатар паром кешенін қалпына келтіруге 233,6 млн. теңге сомасында ТАСИС қаражаты пайдаланылды.

"АТСП" РМК жұмысының 2001 жылғы көрсеткіштері 3-кестеде көрсетілген

3-кесте

Р/с N	Көрсеткіштер	Өлшем бірлігі	Жоспар	Нақты орындалғаны	Орындалу %
1.	Мұнай	мың тонна	3000	4325,6	144,2

2.	Құрғақ жүктер	мың тонна	905	1376,2	141,3
	Оның ішінде				
	а) металл	мың тонна	700	988,9	151,4
	б) астық	-"-	150	84,1	56,1
	в) басқалары	-"-	47	32,8	69,8
	д) паром	-"-	8	270,4	33,8 есе
			тасымалдары		
3.	Барлық ауыстырып тиеу	мың тонна	3905	5701,8	146,0
4.	Кірістер (барлығы)	млн. теңге	3424,1	3792,4	110,8
5.	Шығыстар (барлығы)	млн. теңге	2459,8	2222,6	90,3
6.	Корпоративтік салық	млн. теңге	224,6	524,8	233,6
7.	Таза кіріс	млн. теңге	739,7	1045,0	141,3

3.2. Порттың 2002 жылға арналған қаржы-экономикалық қызметінің күтілетін көрсеткіштері

Осы жылдың ақпан айынан бастап "АТСП" РМК-да Ақтау бағытындағы жүк тасқынының кенет төмендеуінен паром кешенінде құрғақ жүктерді және жүктерді ауыстырып тиеу жөнінде қолайсыз жағдай қалыптасуда.

Ақтау порты арқылы металл өнімдерінің жүк ағынын төмендеуінің негізгі факторлары:

металл рыногінің молығуына байланысты қара металл рыногінің жалпы әлемдік дағдарысы;

Ресей, Қазақстан, Украина комбинаттарының металл өнімдерін транзиттеуге кеден бажын өсіру сияқты бірқатар объективті себептерге қарай "Испат Кармет" комбинаты өндірген металл өнімдерінің жүк ағынының төмендеуі;

Ресей Федерациясы Көлік министрлігі мен Жол қатынастары министрлігінің жүргізіп отырған қолдампаздық саясатына, сондай-ақ Ақтау порты арқылы тасымалдау кезінде жасаушы зауыттарда тең емес босату бағасын қолданудан болатын кемсітушілік тарифтік режимін енгізуге қарай ресейлік комбинаттардың металл өнімдерінің жүк ағынының құлдырауы болып табылады.

Паром тасымалдарының жоспарларын орындамаудың себептері жүк жөнелтушілердің мақтаның, глиноземнің ауыстырып тиеу көлемін растамауы және бос вагондарды уақтылы қайтармауы болып табылады.

Жоғарыда көрсетілген себептер бойынша 1 жылда металды ауыстырып тиеудің көлемі жоспарланғанда 900 мың тонна болғанда 570 мың тонна болады деп күтілуде, паром тасымалдары жоспарланғанда 816 мың тонна болғанда 610 мың тонна көлемінде болжануда. Басқа жүктер жоспарланғанда 110 мың тонна болғанда 20,3 мың тоннадан

аз ауыстырып тиелетін болады. Сөйте тұра мұнайды ауыстырып тиеу жоспары 192,4 % -ға, астықты ауыстырып тиеу 104,6 %-ға орындалатын болады. Бүтіндей жалпы жүктерді ауыстырып тиеу жөніндегі жылдық жоспардың орындалуы 111,5 % деңгейінде күтілуде.

Ақтау портында кірістермен салыстыру бойынша шығындардың озық өсуіне жол бермеу мақсатында портты қолайсыз жағдайдан шығару жөніндегі дағдарысқа қарсы бағдарлама әзірленген және жүзеге асырылуда. Ақпан-мамыр айларында операциялық шығындарды оңтайландыру, жұмыс істейтіндер санын қысқарту жөнінде шаралар қабылданды (2002 жылдың басында персоналдың тізімдік саны 408 адамды құрады, 01 қыркүйекте ол 328 адамды құрады), жүктердің жаңа түрлерін және жүк тасқынының жаңа бағыттарын тарту жөнінде ықтимал клиенттермен жұмыс жүргізу жандандырыла түсті. Ақтау бағытындағы темір жол тасымалдарына шегерімдер алу жөніндегі жұмыс жүргізілуде.

2001 жылмен салыстырғанда 2002 жылы өндіріс көлемін төмендетуге байланысты 2002 жылы жарнама мен маркетингілік қызметке арналған шығыстар 2001 жылғы нақты шығыстармен салыстырғанда 32,7%-ға төмен күтілуде. Жарнама мен маркетингілік шығындар үлесі 2001 жылғы кірістерге қатысты 1,73 % құрады, 2002 жылғы кірістегі осы шығындар үлесі 1,46 % мөлшерінде күтілуде.

Дағдарысқа қарсы бағдарламаны іске асыруды ескере отырып, негізгі қызметтен түсетін "АТСП" РМК кірісі бір жылда жоспарланғанда 2709,8 млн. теңге болғанда 2718,6 млн. теңгені немесе 100,3 %-ды құрайды, жалпы кіріс жоспарланғанда 2900,7 теңге болғанда 2867,7 млн. теңгені немесе 98,9 %-ды құрайды.

Іске асырылған қызметтердің өздік құны жоспарланғанда 983,3 млн. теңге болғанда 874,4 млн. теңгені құрайды, кезең шығыстары жоспарланғанда 802,4 млн. теңге болғанда 759,7 млн. теңге шегінде күтіліп отыр. Таза кіріс жоспарланғанда 515,7 млн. теңге болғанда 540,0 млн. теңгені құрайды.

Негізгі капиталға инвестициялар 243,5 теңге құрайды. Көрсетілген қаражат порттық құрылыстар мен ғимараттарды салуға және қайта жаңартуға 45,2 млн. теңге, жабдықтар сатып алуға - 178,6 млн. теңге, жобалау жұмыстарын жүргізуге - 16,7 млн. теңге, негізгі құралдарды жөндеуге 3 млн. теңге бағытталатын болады. Осы жұмыстарға амортизациялық есептеулердің 82%-ы пайдаланылатын болады, амортизациялық есептеулердің қалған 18 %-ы және таза пайданың 100% ЕҚҚДБ заемдеріне қызмет көрсетуге және резервтік қор құру үшін пайдаланылатын болады. Сондай-ақ ТАСИС бағдарламасы желісі бойынша жабдықтар сатып алу үшін 10,6 млн. теңге сомасында гранттар пайдаланылатын болады.

Персоналдық орташа тізімдік саны жоспарланғанда 445 адам болғанда 389 адамды құрайды, жалақы қоры бойынша 407,1 млн. теңге шығын күтілуде, бұл жоспарланғанда 141 % болғанда күтілетін кірістен 14,2 % құрайды. Орташа айлық жалақы 87,2 мың теңге сомасында күтілуде.

2002 жылғы қорытындылар бойынша кредиторлық берешекті 2001 жылмен салыстырғанда 66,3 %-ға өсіру күтілуде, бұл теңгерімде Ақтау портының N 4, 5 және 9 мұнай құю айлақтарын ұзақ мерзімді жалдау сомасы 6323,6 млн. теңге мөлшерінде көрсетілуіне байланысты. 2001 жылмен салыстырғанда дебиторлық берешектің 2002 жылғы қорытындылар бойынша 26,8 есе күтілетін өсуі де Ақтау портының теңгерімінде N 4, 5 және 9 мұнай құю айлақтарын ұзақ мерзімді жалдауының сомасы 6357,8 млн. теңге мөлшерінде көрсетілуіне байланысты. Осы өзгерістер жүргізілген аудиторлық тексеру нәтижелері бойынша және N 17 бухгалтерлік есеп стандарты негізінде кәсіпорын теңгерімін түзетуге байланысты енгізілді. Келесі жылдары мұнай құю айлақтарының ұзақ мерзімді жалдауымен байланысты кредиторлық және дебиторлық берешектер сомасы "Қазтеңізкөлікфлоты" ҰТКК" ЖАҚ айлақтарды пайдаланғаны үшін жалдау төлемін өтеуіне қарай азаятын болады.

4. 2003-2005 жылдарға арналған даму жоспары

4.1. Өндірістің даму серпіні

"Ақтау теңіз сауда порты" республикалық мемлекеттік кәсіпорнын дамытудың 2003 -2005 жылдарға арналған жоспары "Қазақстан Республикасының әлеуметтік-экономикалық дамуының индикативтік жоспары туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2002 жылғы 13 қыркүйектегі N 1000 қаулысына сәйкес әзірленді.

Даму жоспары маркетингтік зерттеулер, кәсіпорынның 2001 жылғы қызметінің нәтижелерін талдау, 2002 жылы күтілетін нәтижелер және 2003-2005 жылдарға белгіленген пайдалану мен қаржы көрсеткіштерінің негізінде, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2002 жылғы 25 қаңтардағы N 110 қаулысымен бекітілген "АТСП" РМК дамытудың 2001-2005 жылдарға арналған жоспарын ескере отырып дайындалды.

Есептер ұлттық валюта - теңгемен жасалды.

2003 жылға арналған даму жоспарының негізгі көрсеткіштері бекітілген бес жылдық жоспарға сәйкес қабылданған. Сонымен бірге 2002 жығы күтілетін нәтижелерге негізделген жекелеген көрсеткіштер өзгеріске ұшырады.

4.1.1. Ауыстырып тиеу мен кірістер көлемі

2003 жылға арналған жүктерді жалпы ауыстырып тиеу 3 млн. 724,7 мың тонна көлемінде немесе 2002 жылы күтілетін деңгейден 8,6%-ға өсумен жоспарлануда. Оның ішінде Ақтау портына тиісті айлақтар арқылы мұнай мен мұнай өнімдерін ауыстырып тиеу 2 млн. 202,7 мың тонна көлемінде немесе 2002 жылы күтілетін көлеміне 109%

болжамдануда.

Металл өнімдерін ауыстырып тиеу көлемі 2003 жылға 500 мың тонна болып алынды, бұл 2002 жылы күтілетін көлеміне 87,7 % құрайды. Басқа жүктер 122 мың тонна (оның ішінде Баутино жүк ауданы бойынша 10 мың тонна) немесе 2002 жылы күтілетіннен 6 есе көп ауыстырып тиелетін болады, бұл ферроқорытпа, мақта, контейнерлер және басқалары сияқты жаңа жүк тасқындарын тартумен түсіндіріледі.

Астықты ауыстырып тиеу 300 мың тонна немесе 2002 жылға қарағанда 1,4 есе көп жоспарлануда, бұл астық терминалының жаңа қуаттарын қатарға енгізумен және Иран бағытында астықты ауыстырып тиеу көлемінің ұлғаюымен түсіндіріледі.

Паромдар арқылы жүктерді ауыстырып тиеу 600 мың тонна көлемінде немесе 2002 жылдың деңгейінде жоспарлануда.

Жүктерді ауыстырып тиеуден 2188,2 мың теңге сомасында немесе 2002 жылғы деңгейге 117,9 % кіріс алынатын болады. Оның ішінде:

мұнай және мұнай өнімдерін ауыстырып тиеуден - 949,9 млн. теңге немесе 2002 жылғы деңгейге 113,6 %,

металды ауыстырып тиеуден - 598,5 млн. теңге немесе 2002 жылға 91,4 %,

басқа жүктер бойынша 279,3 млн. теңге сомаға немесе 2002 жылға қарағанда 6,5 есе көп кіріс алынатын болады,

астықты ауыстырып тиеуден кіріс 122,5 млн. теңге немесе 2002 жылғы деңгейден 1,5 есе көп құрайды,

паромдық тасымалдардан кіріс 238,0 млн. теңгені немесе 2002 жылға 99,1 %-ды құрайды.

"Қазтеңізкөлікфлоты" ҰТКК" ЖАҚ-қа мүліктік жалға берілген N 4, 9 айлақтарға танкерлердің кеме кірісінің саны 2002 жылы - 673 болады деп күтілуде, 2003 жылға 351 кеме жоспарланған, бұл 2002 жылғы деңгейден 2 еседей аз. Бұл " Қазтеңізкөлікфлоты" ҰТКК" ЖАҚ күштерімен 4 айлақты қайта жаңартуды жоспарлап жүзеге асырумен және онда кемелерді өңдеу жөніндегі жұмыстарды тоқтатумен түсіндіріледі.

Басқа жұмыстар мен қызметтер бойынша кірістің 2002 жылғы деңгейге қарағанда 9,7%-ға өсуі белгіленуде.

Бесжылдық жоспарда 2003 жылға 900 мың тонна металды ауыстырып тиеу көзделген болатын, алайда металл өткізу рыногіндегі әлемдік дағдарысқа байланысты бұл көрсеткіш 500 мың тонна көлемінде немесе 2002 жылғы күтілетін деңгейден 12,3 %-ға төмен жоспарлануда.

2004 жылы өндіріс көлемдерінің өсуі белгіленуде. Жүктерді ауыстырып тиеу 4 млн. 863,8 мың тонна көлемінде немесе 2003 жылғы деңгейге 130,6% жоспарлануда, жүктерді ауыстырып тиеуден түскен кіріс 2 млрд. 901,4 мың теңгені немесе 2003 жылға 133,4%-ды құрайды.

Жүк түрлері бойынша ауыстырып тиеу мынадай көлемдерде болжануда:

мұнай және мұнай өнімдерін - 1800 мың тонна немесе 2003 жылға 90%, ауыстырып тиеуден түсетін кіріс сомасы 802,8 млн. теңгені құрайды немесе 2003 жылға 84,5%.

металды - 600 мың тонна немесе 2003 жылғы деңгейден 20%-ға көп, кіріс сомасы 742,7 млн. теңгені құрайды немесе 2003 жылғыдан 24 %-ға көп.

басқа жүктерді - 178 мың тонна (оның ішінде Баутино ЖА - 20 мың тонна) немесе 2003 жылғы деңгейден 45,9%-ға көп, кіріс сомасы 408,3 млн. теңгені құрайды немесе 2003 жылғыдан 46,1%-ға көп.

астықты - 1200 мың тонна немесе 2003 жылғыдан 4 есе көп, кіріс сомасы 506,4 млн. теңгені құрайды немесе 2003 жылғыдан 4,1 есе көп.

жүктерді паромдар арқылы тасымалдау - 1085,8 мың тонна немесе 2003 жылғыдан 80,1 %-ға көп, кіріс сомасы 441,2 млн. теңгені құрайды немесе 2003 жылғыдан 85,4 %-ға көп.

N 4, 9 мұнай құю айлақтарына кеме кірістерінің саны 530 кеме немесе 2003 жылға қарағанда 1,5 есе көп құрайды, кеме кірістері бойынша кірістер 564,9 млн. теңге немесе 2003 жылғыдан 56,2 % құрайды.

2005 жылы жүктерді ауыстырып тиеудің одан әрі өсуі паром кешені бойынша - 2004 жылға 32,6%-ға, астық терминалы - 25%-ға және басқа жүктер бойынша 46%-ға жоспарлануда. Мұнай және мұнай өнімдерін ауыстырып тиеу көлемі 2004 жылғы деңгейде қалады, металды ауыстырып тиеу 2004 жылға 16%-ға өсумен жоспарлануда және 1000 мың тоннаны құрайды.

Астықты ауыстырып тиеу бойынша көлемдердің өсуі мынадай факторларға байланысты:

Ақтау портындағы "Ақ бидай" ЖАҚ астық терминалының өткізу қуаттылығын бір уақытта сақтау көлемін 22,5 мың тоннаға жеткізу және ауыстырып тиеу бойынша қуаттылығын жылына 1 млн. тоннаға дейін перспективалық өсіру арқылы ұлғайту;

Қазақстан Республикасы Үкіметінің және Қазақстан Республикасы Президентінің тапсырмасы шеңберінде дәнді дақылдарды өңдеу жөніндегі қосымша терминалды " Азықтүліккорпорациясы" ЖАҚ жоспарлаған құрылысы;

Иранның әлеуетті тауар өткізетін рыногі бағытында Ақтау порты арқылы дәнді дақылдарды тасымалдау мерзімі мен құнын қысқартуға мүмкіндік беретін 2003-2004 жылдар кезеңінде жоспарланған Краснооктябрь кеніші станциясы - Донской станциясы темір жол тармағын пайдалануға енгізуі.

Басқа жүктерді ауыстырып тиеу бойынша көлемнің өсуі мынадай факторларға байланысты:

Баутино жүк ауданының қайта тиеу техникасының жүк көтерімін осы портты 2004 жылы кеңейту есебінен ұлғайтуға. Жүк ауыстырып тиеуді 50 мың тоннаға дейін жеткізу белгіленуде;

Солтүстік Каспийдің мұнай кен орны үшін жабдықтарды ауыстырып тиеуді ұлғайтуға.

Жүк түрлері бойынша ауыстырып тиеуден түскен кірістер сомасы мыналарды құрайды:

мұнай мен мұнай өнімдері - 823,5 млн. теңге немесе 2004 жылға 102,6 %;

металл - 888,8 млн. теңге немесе 2004 жылға 119,7%;

басқа жүктер - 560,1 млн. теңге немесе 2004 жылға 137,2%;

астық - 649,3 млн. теңге немесе 2004 жылға 128,2%;

паром тасымалдары - 591,1 млн. теңге немесе 2004 жылға 133,9%;

N 4 және 9 айлақтарына танкерлер кеме кірісі - 883,4 млн. теңге немесе 2004 жылға 156,4%;

Жалпы кіріс 2005 жылы 4841,6 млн. теңгені құрайды, бұл 2004 жылғы деңгейден 26,2%-ға көп, өнімді іске асырудан түскен кіріс 4681,5 млн. теңгені құрайды немесе 2004 жылғы деңгейіне 127,5 %.

4.1.2. Өзіндік құнның құрылымы

2002 жылмен салыстырғанда 2003 жылы өндірістің 8,6%-ға өсуіне байланысты, 2002 жылдың деңгейімен салыстырғанда жоспарланған кезеңде өндірістік өзіндік құн 2,2%-ға өседі.

2004 жылы құрғақ жүктерді (металл, басқалар, паромдық тасымдар) жалпы ауыстырып тиеудің 2003 жылмен салыстырғанда 30,8%-ға өсуіне байланысты, осы кезеңге өндіріс көлеміне тікелей тәуекел шығыстардың өсуі есебінен ауыстырып тиеудің өзіндік құны 27,3 %-ға өсумен болжануда. Бұл: шикізат пен материалдар, жалақы, әлеуметтік салық, өндірістік қажеттер үшін электр қуаты және жаңа қуаттарды енгізу есебінен амортизация.

2005 жылы ауыстырып тиеу өзіндік құны, құрғақ жүктерді ауыстырып тиеу 28,8%-ға өскенде, 2004 жылмен салыстырғанда 20,9%-ға өседі.

2003 жылға арналған кезең шығыстары 2002 жылғы күтілетін деңгеймен салыстырғанда 2,3% өседі, себебі шығындардың жекелеген баптарын төмендетумен қатар қауіпті және зиянды өндірісте істейтін қызметкерлерді, сондай-ақ қоршаған ортаны қорғаумен байланысты қауіп-қатерлерді сақтандыру бойынша қосымша шығындар жоспарлануда. Осы шығыстар болжамдар бойынша 100 млн. теңгені құрайды. Бұдан басқа, "Кейбір акционерлік қоғамдар мен республикалық мемлекеттік кәсіпорындардың (ұлттық компаниялар) қызметін тиімді басқару мен бақылауды ұйымдастыру жөніндегі шаралар туралы" ҚР Үкіметінің 2001 жылғы 28 ақпандағы N 290 қаулысын орындау үшін қосымша шығындарға несиелік рейтинг өткізуге арналған шығыстар 6413,2 мың теңге сомасында (40 мың АҚШ доллары) кіреді. Келесі, 2004-2005 жылдары осы мақсаттарға арналған шығындар тиісінше 4995 мың теңге және 5127 мың теңге сомасында көзделуде (жыл сайын 30 мың АҚШ доллары есебінен). Несиелік рейтингке арналған шығыстар сомасы жоғарыда аталған қаулымен анықталған

несиелік рейтинг компанияларының ұсыныстары бойынша анықталған. Сонымен қатар , 2004-2005 жылдарға арналған кезең шығыстарына толқын тосқы мен тосқауылды қайта жаңарту және Баутино жүк ауданын кеңейту үшін пайыздар төлеу кіреді. Сонымен, көрсетілген қосымша шығындар 2004 жылы кезең шығыстары 895,2 млн. теңгені құрайды немесе 2003 жылдардан 15,2 % көп, 2005 жылы тиісінше 1080,3 млн. теңге немесе 2004 жылғы деңгейден 20,7%-ға көп.

Маркетингке арналған шығындар көлемі қолда бар рыногтік үлесті ұстау және ұзақ мерзімді келешекте жүктердің қосымша және жаңа көлемін тарту бойынша шаралар қолдану есебінен келесі кезеңдерде теңдестірілген қызметті қамтамасыз ету жолымен Ақтау порты бағытында жүк тасқынын тұрақтандыруға бағытталған іс-шаралар жүргізуді көздейді.

Тұтастай алғанда 2003 жылы маркетингілік мақсатқа бөлінген қаржы қаражатының жалпы көлемі 39,0 млн. теңгені құрайды, бұл тиісінше порт кірісінің жалпы деңгейінен 1,31% құрайды. Бұл ретте жалпы қабылданған практика маркетингілік мақсатқа арналған қаржылық шығыстар кәсіпорын кірісінің жалпы сомасынан орташа есеппен 2,5 % құрайтынын көрсетеді.

Қолданыстағы N 4, 9 мұнай айлақтарын "Қазтеңізкөлікфлоты" ҰТКК" ЖАҚ-қа жалға беруге байланысты мұнайды ауыстырып тиеудің ірі операторларының бірінің (" Теңіз Шевройл" компаниясы) кетуі сияқты теріс факторлардың туындауына қарай, сондай-ақ металды ауыстырып тиеу көлемінің төмендеуі 2002 жылы "АТСП" РМК кірістілік деңгейін төмендетуге елеулі әсер етті.

Қалыптасып келе жатқан жағдай, порттың елдегі оң әлеуметтік-экономикалық қайта құруға қатысушы ретіндегі тұрақты рөлін нығайту мақсатында жаңа маркетингілік шешімдер әзірлеуді талап етеді.

Маркетингілік іс-шаралар өткізу кезінде негізгі басты назар ішкі рыногке ғана емес, халықаралық рыногке де аударылатын болады (Өзбекстан, Тәжікстан, Қытай Халық Республикасы, Иран, Түркия, Еуропа елдері). Жүктің қосымша көлемдерін тарту мен қызметтің жаңа түрлерін дамыту мақсатында, сондай-ақ Қазақстанның су көлігі жүйесін әлемдік көлік жүйесіне кіріктіру және портқа халықаралық мәртебе беру шеңберінде Ақтау портын халықаралық көлік дәлізіне енгізу.

Осы іс-шараларды іске асыру халықаралық көрмелерге қатысу (конференция, саммит) және ықтимал клиенттермен тиісті іскерлік кездесулер өткізу, кездесулер ұйымдастыру және аса ірі БАҚ-ты пайдалану арқылы қоғаммен байланыс орнату жолымен жүзеге асырылатын болады.

Негізгі емес қызмет бойынша шығыстар 392,4 млн . теңгені немесе 2002 жылға 84,9 %-ды құрайды, бұл теріс бағамдық айырма сомасын төмендетуге байланысты.

2003 жылға арналған ақша қаражатының қозғалысы 2002 жылғы күтілетін көрсеткіштер негізінде және ЕҚҚДБ заемдары бойынша пайыздар төлеуді ескере отырып есептелген.

Порттың операциялық қызметтерінің нәтижесінде ақша қаражатының түсуі 2003 жылы 2826,7 млн. теңгені құрады.

Операциялық қызмет бойынша ақша қаражатының шығуы 1658,6 млн. теңге, инвестициялық қызмет бойынша 545,8 млн. теңге, қаржы қызметі бойынша 710,6 млн. теңгені құрайды.

2003 жылдың басында күтілетін 934,8 млн. теңге сомасындағы қалдықты ескере отырып, 2003 жылдың аяғында 846,4 млн. теңге ақша қаражатының қалдығы болжануда.

Кредиторлық берешек 2002 жылы күтілетінге қарағанда 2003 жылы 5,2%-ға төмендейді, дебиторлық берешекте 1,5 %-ға төмендейді. 2004 және 2005 жылдары толқын тосқы мен тосқауылды қайта жаңарту арналған сыртқы заем алуға және Баутино жүк ауданын кеңейтуте байланысты кредиторлық берешекті ұлғайту жоспарлануда.

4.1.3. Даму перспективалары және болжамы

"Ақтау теңіз порты" арнайы экономикалық аймағын құру туралы" Қазақстан Республикасы Президентінің 2002 жылғы 26 сәуірдегі N 853 Жарлығына сәйкес "Ақтау теңіз порты" арнайы экономикалық аймағын және оның маңайындағы аумақтарды құру "АТСП" РМК-ны дамытуға қосымша импульс береді және мынадай стратегияның жергілікті міндеттерін шешуге мүмкіндік береді:

портты тұтынушыларға жобалық қуаттар шеңберінде жүктердің барлық номенклатурасын ауыстырып тиеу жөніндегі қызметтердің толық тізбесін ұсынатын табысты кәсіпорын ретінде дамыту;

бар өндірістік қуаттарды толыққанды пайдалану арқылы құрғақ және сұйық жүктердің рыноктық үлесін ұстап қалу;

жаңа қызметтерді толыққанды игеру (т/ж паромымен ауыстырып тиеу, астықты ауыстырып тиеуді өсіруге жәрдемдесу);

ЕҚҚДБ алдындағы міндеттемелері бойынша пайыздарды төлеудің уақтылығын қамтамасыз ету;

порттық инфрақұрылымды жетілдіру, феррохромды ауыстырып тиеу үшін мамандандырылған айлақты салу;

балама көліктік бағыттардан жеке меншік және транзиттік жүктерді тарту есебінен жүк айналымын ұлғайтумен қатар өндірістік қуаттарды одан әрі кеңейту.

4.1.4. Әлеуметтік мәселелер

Порттың өз теңгерімінде әлеуметтік сала объекттері (бала бақшалар, емханалар, қосалқы шаруашылықтар және осы тақылеттес объектілер) жоқ және оны бұдан былай

ұ с т а у д ы көздемейді.

Алайда, ағымдағы бизнес-жоспарларда, ұжымдық шарттарда, порттың перспективаға арналған даму жоспарларында порт қызметкерлерін және олардың отбасыларын, зейнеткерлерді әлеуметтік қолдау, мәдениет пен спортты дамыту, порт қызметкерлері балаларының жазғы сауықтыру демалысын ұйымдастыру жөніндегі бағдарламалар көзделген.

Сонымен, 2003 жылы әлеуметтік төлемдерге және демеушілік көмекке 16,0 млн. теңге жұмсау жоспарлануда, бұл 2002 жылғы күтілетін деңгейден 12,0 %-ға кем.

2003 жылға жұмыс істейтіндер санын өсіру 1,5%-ға жоспарлануда, 2004 жылы өндіріс көлемінің өсуіне байланысты 57 жаңа жұмыс орнын құру, 2005 жылы 29 жұмыс орнын құру жоспарлануда.

2003 жылы орташа айлық жалақы 2002 жылғы деңгейге 0,3 %-ға, 2004 жылы - 14,2 %-ға, 2005 жылы - 18,5 %-ға ұлғайтумен жоспарлануда. Бір теңге кіріске еңбек ақы бойынша шығыстар 2003-2005 жылдары 14,1 тиынды құрайды.

4.1.5. Еңбекті, қоршаған ортаны қорғау және техникалық қауіпсіздік

Кәсіпорынды дамытудың 2003 жылға арналған жоспарында қоршаған ортаны қорғау жөніндегі іс-шараларды одан әрі орындау көзделіп отыр. Мәселен, құрамында мұнай бар суларды, шаруашылық фекальдық суларды қабылдау, өндірістік және қатты тұрмыстық қалдықтарды әкету мен жайластыру, сорбенттер сатып алу жөніндегі шығыстарға 3,06 млн. теңге көзделген. Атмосфераға тастандыға және қалдықтарды жайластыруға экологиялық төлем 1,0 млн. теңгені құрайды.

Сондай-ақ 1,5 млн. теңге сомаға жинақтағышқа шектік-рұқсат етілген тастанды, қоршаған ортаның өндірістік мониторингі (теңіз суының, атмосфералық ауаның сапасын талдау) жөніндегі экологиялық паспортқа толықтырулар, өзгерістер енгізуді әзірлеу көзделуде. Бұдан басқа, портта табиғат қорғау қызметі жөнінде екі кеме бар, жылына оларға арналған шығын 37,0 млн. теңгені құрайды.

Кәсіпорында еңбек қорғау және техника қауіпсіздігі қызметі жұмыс істейді. Өндірісте жазатайым оқиғалар мен жарақат алудың алдын алу іс-шаралары жүргізілуде . Еңбек қорғау мен техникалық қауіпсіздік жөніндегі шығыстар 2003 жылы 2002 жылғы деңгейде қалады, 2004-2005 жылдары еңбек қорғау туралы заңнамада белгіленген нормаларға сәйкес жоспарлануда.

4.2. Маркетингілік зерттеулер

Мұнайды ауыстырып тиеу

2003 жылы Ақтау теңіз порты арқылы ірі мұнай жөнелтушілер мынадай мұнай өндіретін компаниялар болып табылатын үрдіс сақталуда: "Маңғыстаумұнайгаз" ААҚ, "Қаражанбасмұнай" ААҚ, "Ақтөбемұнайгаз" ААҚ, "Құмкөлмұнай" ЖАҚ, сондай-ақ мұнай және мұнай өнімдерінің шамалы көлемін ауыстырып тиейтін "Тексако" БК мен "Қазполмұнай" БК сияқты компаниялар.

Ақтау портынан қазақстан мұнайын экспортқа тасымалдау танкерлер арқылы ғана емес, бір рейсте 28 цистернаны тасуға қабілетті темір жол паромын пайдаланып та жүргізіледі. Мұнайдың осы көлемін "Ақтөбемұнайгаз" ААҚ мен "Құмкөлмұнай" ЖАҚ мұнай өндіретін компаниялар жеткізетін болады. Темір жол паромының желісі арқылы мұнайды экспорттаудың жоспарланған көлемі - жылына 400 мың тонна.

"Маңғыстаумұнайгаз" ААҚ мұнай компаниясы географиялық факторға, өндіру көлемінің күтілетін өсуіне, перспективалық тауар өткізу рыногінде және өз өнімін жеткізудің жеңілірек тәсіліне қарай 2003 жылы мұнай ауыстырып тиеу жөніндегі негізгі клиент болып қалады.

Компания 2003 жылы 4500 мың тонна мұнай өндіруді жоспарлауда. Бұл ретте экспорт көлемі шамамен 3,5 млн. тонна құрайды. Тұтынушыларға шикізатты тасымалдау темір жол, Ақтау-Самара құбыр қатынасы бойынша да, Ақтау порты арқылы да жүзеге асырылады.

2003 жылы "Маңғыстаумұнайгаз" ААҚ Ақтау порты арқылы 1,3 млн. тонна шамасында ауыстырып тиеуді жоспарлауда.

"Теңіз Шевройл" БК 2001 жылы Ақтау портының қызметін тұтынушылардың бірегейі болып табылды. Алайда Ақтау порты арқылы мұнайды ауыстырып тиеу деңгейі 2000 жылы 1 млн. 500 мың тонна мұнайдан жылына 350 мың тоннаға дейін төмендей бастағанын ескеру қажет. Порт арқылы мұнайды ауыстырып тиеу көлемінің одан арғы төмендеу үрдісі сақталуда. Осыған байланысты 2003 жылы "Теңіз Шевройл" БК порт арқылы 150 мың тоннадан көп емес ауыстырып тиеуді жоспарлауда.

"Қаражанбас мұнай" ААҚ облыстың ірі мұнай өндіретін компанияларының бірі болып табылады.

Компания кейінгі жылдар ішінде өндіру көлемін белсенді түрде арттыруда, осыған байланысты Ақтау порты арқылы мұнайды ауыстырып тиеу деңгейі өсуде.

2003 жылы мұнай өндірудің деңгейін арттыруды белгілеуге қарай, "Қаражанбасмұнай" ААҚ Ақтау порты арқылы Ақтау-Баку-Поти (Батуми) бағыты бойынша 1,0 млн. тонна мұнайды ауыстырып тиеуді жоспарлауда.

"CNPC - Ақтөбемұнайгаз" ААҚ Ақтөбе облысындағы кен орнын игеруде. Игеріліп жатқан Жаңа жол және Кеңқияқ кен орындарында мұнай өндіру көлемін одан әрі арттыру себепті 2002 жылы компания өндіруді 4 млн. тоннаға дейін, ал 2005 жылы 7 млн. тоннаға дейін жеткізуді жоспарлауда.

Алдын ала деректер бойынша "CNPC - Ақтөбемұнайгаз" ААҚ компаниясы Ақтау порты арқылы 600 мың тонна мұнайды ауыстырып тиеуді жоспарлауда.

"Hurricane Kumkol Munai" мұнай өндіретін компаниясы" Hurricane hydrocarbons Ltd. " канада компаниясының еншілес кәсіпорны болып табылады. Қызылорда облысында Солтүстік және Оңтүстік Құмкөл, Майбұлақ, Арысқұм және басқа да кен орындарын игеруде.

2003 жылы "Hurricane Kumkol Munai" компаниясы Ақтау порты арқылы 802,7 тонна мұнай ауыстырып тиеуді жоспарлауда.

Бұдан басқа, ауыстырып тиеудің белгілі бір көлемі Маңғыстау облысындағы мұнай кен орындарын өндірістік игеруді жүргізуші әр алуан мұнай өндіретін компаниялардың жеткізімінен құралатын болады. Онымен қатар "Тексако" БК мен "Қазполмұнай" БК 2003 жылы әрқайсысы Ақтау порты арқылы 150 мың тоннаға дейін мұнай ауыстырып тиеуді жоспарлауда.

Ақтау порты арқылы мұнай ауыстырып тиеудің жалпы деңгейін төмендетуге 2003-2005 жылдары мұнайға әлемдік бағаның болуы мүмкін төмендеуі әсер ететін болады.

Мұнайды ауыстырып тиеуді өсіруге мынадай факторлар әсер етеді:

Республиканың мұнай өндіретін кәсіпорындарының мұнай өндіру көлемін ұлғайту;

мұнай өндіруші кәсіпорындардың Ақтау портына өндірілетін шикі мұнайды тұтынушыларға тасымалдау үшін оның географиялық тартымдылығына қарай әлеуетті бағытталуы;

SWAP операцияларын қайта бастау (Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1999 жылғы 5 шілдедегі N 927 қаулысымен бекітілген ИИР мен Қазақстан Республикасы Үкіметтерінің арасындағы келісімге сәйкес, ИИР солтүстік жағалауының мұнай өндіретін зауыттарына жеткізілетін қазақ мұнайын Батыстағы Қазақстан мұнайын тұтынушыларға жеткізілетін, ИИР оңтүстік аудандарындағы кен орындарынан алынатын мұнаймен алмастыру сызбасы бойынша).

Құрғақ жүктік айлақтардан құрғақ жүктерді ауыстырып тиеу

1. Металл.

1) "Испат-Кармет" ААҚ бойынша:

Ақтау портында ауыстырып тиеу көлемінің құлауына әсер ететін теріс факторлардың бірі Иран Ислам Республикасында металл өнімдерін шығару жөнінде өз өндірістік қуаттарын арттыруға және Иранның Ресей, Қазақстан, Украина металлургиялық комбинаттарының арзандау өнімдерінің экспортына және транзитіне кеден бажын арттыруға байланысты металл қақтамаларына сұранысының төмендеуі болып табылады. Бұдан басқа, "Испат-Қармет" ААҚ өндіретін өнім сапасы төмен өнім болып табылады, бұл, тиісінше, "Магнитагор металлургиялық комбинаты", "Челябі металлургиялық комбинаты", "Ор - Халиловск металлургиялық комбинаты" және басқалары сияқты металлургиялық комбинаттардың өнімдерімен салыстырғанда оның бәсекелестік қабілетіне теріс әсер етеді. Сонымен бірге, Қытай металл қақтамаларын

экспорттау үшін 2001 жылы енгізілген және қолданылып жүрген кеден 6 металл өнімдерінің жүк ағынының бір бөлігін осы бағытқа қайта бағыттауға мүмкіндік береді. Сонымен, 2001 жылғы кезең ішінде Қытай бағытына экспортқа Қазақстан 900 мың тонна шығарды.

б) Ресей Федерациясының комбинаттары бойынша:

Ресей Федерациясы Көлік министрлігі мен Жол қатынастары министрлігінің Каспийге өз порттық қуаттарын жүктеуге бағыттап жүргізіп отырған қолдампаздық саясаты мен кемсітушілік тариф режимі ресей комбинаттарының металл қақтамаларының жүк тасқынын Ақтау порты арқылы бағыттан Астрахань порттары бағыттарына қайта бағыттауды тудыратын негізгі фактор болып табылады.

Қолайсыз тариф режимінен басқа металл өнімдерінің транзиттік жүк тасқынының көлемін төмендетуге жасаушы зауыттарда тең емес босату бағаларын қолдау әсер етті, бұл Ақтау порты арқылы тасымалдаған кезде металл қақтамаларының құнын өсіруден көрінеді.

Сонымен, қазіргі сәтте Ресей комбинаттарынан Иранға экспортталатын метал қақтамаларының бүкіл жүк ағыны Астрахань және Махачкала порттары арқылы тасымалданады.

Жоғарыдағы айтылғандарды ескере отырып, 2003 жылға пессимистік болжам " Испат-Қармет" қазақстандық металлургиялық комбинатының экспорттық жүк тасқыны көлемінен ғана тұратын 400 мың тонна деңгейінде болады.

Ақтау порты арқылы қазақстандық металл өнімдерін 2003 жылы экспорттау ИИР кеден баждарының қолданылу мерзіміне және "Қазақстан темір жолы" ұлттық компаниясы" ЖАҚ-тың тариф саясатына байланысты болады.

Жаңа ауыл - Ақтау, Никель-Тау - Ақтау учаскелерінде төмендеткіш коэффициенттерді берген және ИИР кеден мәселелерін шешкен, "Испат-Қармет" ААҚ металын ИИР жеткізіп тұруға арналған келісім-шартқа қол қойған, сондай-ақ ресейлік металлургиялық комбинаттардан металл өнімдерінің транзиттік жүк тасқынын тартуды ескере отырып, Жаңа ауыл - Тобыл - Новороссийск бағытымен металл өнімдері жүк тасқынының бір бөлігін Ақтау портына (Жаңа ауыл - Ақтау - Баку - Батуми) қайта бағыттаған жағдайда Ақтау портында металл өнімдерін ауыстырып тиеу көлемінің 2003 жылға оптимистік болжамы шамамен 800 мың тонна құрайды, оның ішінде:

Ресейлік комбинаттардан транзиттік қақтамалар көлемі 150 мың тонна;

"Испат-Қармет" қазақстандық металлургиялық комбинатынан экспорттық жүк тасқынының көлемі - 650 мың тонна.

Осы уақытта мамандардың көпшілігі негізгі экспортшы және импортшы елдердің географиялық құрылымы 2003 жылы ерекше өзгерістерге ұшырамайды деген пікірге келуде. 2003 жылы Ақтау порты арқылы "Испат-Қармет" ААҚ өндірген металл қақтамаларын түсіруді тұрақтандыру және Ақтау портына транзиттік металл қақтамаларының шамало көлемін тарту жағдайында 2003 жылы негізгі болжам 500

мың тоннаны құрайды.

2) Астық

Иран ірі астық тұтынушы болып табылады. Өткен жылы осы жүк түрін Иран бағытында ауыстырып тиеу бір жағынан Ақтау портында астық терминалының болмауынан іркілісте болды.

Осы кезде қазақстандық дәнді дақылдарды маңыздылығы жөнінде екінші импорттаушы Әзербайжан Республикасы болып табылады (2000 жылы - 400 мың тонна , 2001 қаңтар-тамызда - 280 мың тонна). 2001 жылы астықтың осы көлемі темір жол көлігімен Ресей аумағы (Тобыл -Самур) арқылы транзитпен экспортталды. Бұл Ресей темір жолына тразинтпен үшінші елдерге жөнелтілген дәнді дақылдар үшін 25% шегерім беруге, сондай-ақ Қазақстан аумағы бойынша жоғары теміржолдық тарифтерге байланысты. Тиеу-түсіру жұмыстарынсыз вагондарды ауыстырып тиеуді (сүйретіп әкелу - сүйретіп шығару) жүргізуге және тиісінше көліктік құрастырушысын төмендетуге мүмкіндік туғызатын паром терминалын мүмкіншілігін ескере отырып, дәнді дақылдардың экспорттық жүк тасқынының бір бөлігін Ақтау портына қайта бағыттау мүмкін. Сол бір мезгілде Қазақстан аумағы бойынша темір жол көлігінде қолайлы тариф режимін құру және Краснооктябрск кен орны - Донское учаскесінің құрылысын аяқтау кезінде Әзербайжан мен Иранға жеткізілетін астықтың экспорттық көлемін толық қайта бағыттау мүмкін (2000 жылы Иранға 212 мың тонна экспортталды).

Осы уақытта терминал қуаты бір уақытта 22,5 мың тонна астықты сақтауға мүмкіндік береді және астықты ауыстырып тиеу жөніндегі терминал қуаты жылына 1 млн. тоннаға дейін жеткізіледі.

3) Басқа жүктер

а) кокс:

Коксты ИР металлургиялық комбинаттарына бағыттаумен 2002 жылы ауыстырып тиеу жүргізілген жоқ. Бұл Атырау МӨЗ босату бағасын арттыруына байланысты болуы мүмкін. Кокстің жүк тасқынын өсіруге арналған нақты шаралар жоқ. Коксты ИИР жеткізуде жағдайлық сипат бар;

б) контейнерлер:

осы сәтте контейнерлердің транзиттік жүк тасқынын тарту үшін барлық алғышарттар бар. "Қазақстан темір жолы" ұлттық компаниясы" ЖАҚ ТРАСЕКА көлік дәліздері шеңберінде Дружба ст. - Ақтау порты және Бейнеу - Ақтау учаскесінде транзиттік контейнерлер үшін төмендеткіш коэффициент беруді қарауда. Әзербайжандық және грузиндік теміржолшылар да өз мемлекеттерінің аумағы арқылы транзиттік контейнерлерді тасымалдауға төмендеткіш коэффициенттер берді;

Арнайы экономикалық аймақ құру және "Аджип" консорциумының іздестіру жұмыстарын аяқтауы және 2004-2006 жылдары жоспарланатын Батыс Қазақстанның ірі кен орындарын коммерциялық игеру контейнерлік жүктердің едәуір өсуін көздейді.

Барлық көлік дәліздері ұзақтылығына және Поти (Батуми - Баку - Ақтау - Серхетабад (Термез) бағытында және одан әрі Ауғанстанға қолайлы тарифтік режим контейнерлердің жүк тасқынының бір бөлігін Трансазиат темір жол магистралінің Солтүстік дәлізінен (Қытай Дружба/Алашанкөл - Пресногорьковск - Санкт-Петербург Гамбург/Роттердам) тартуға мүмкіндік береді;

в) глинозем/алюминий;

қазіргі кезде әлеуетті жүктердің бірі Николаевск алюминий зауытынан (Украина) Тәжікстанға алюминий зауыты үшін (ТәжАЗ) тасымалданатын глинозем болып табылады. ТәжАЗ глиноземге әлеуетті қажеттілігі жылына 600-700 мың тонна құрайды. 2002 жылға дейін глиноземнің бүкіл көлемі Украинадан, Еуропа елдерінен Тәжікстанға дейін транзитпен Қазақстан, Ресей Федерациясы және Өзбекстан арқылы темір жол бойынша тасымалданады. Ресей Федерациясы бойынша осы жүк транзитіне арналған тарифті өсіруге байланысты осы уақытта Тәжікстан бағытында глиноземнің негізгі көлемі Түркіменбашы порты арқылы өтеді. Үшқұдық - Қараөзек темір жол учаскесінің аяқталуын және темір жолдың өзбектік учаскесінде төмендеткіш коэффициенттерді беруді назарға ала отырып, Ақтау порты арқылы тасымалдау бағыты экономикалық жағынан анағұрлым тиімді болып табылады.

Ақтау портына транзиттік глиноземді тарту жобасын іске асырудың негізгі факторы Қазақстан мен Өзбекстанның темір жол тарифтерін, сондай-ақ Ақтаудан ашық навигация кезеңінде Волга-Дон жүйесі арқылы теңіз тасымалын келісу болып табылады:

г) жабдықтау

жабдықтар негізінен Каспий шельфіне және Батыс аймақтың басқа кен орындарына тасымалданатын габаритті емес жүктерден тұрады. "Аджип" консорциумының іздестіру жұмыстарын аяқтау және 2004-2006 жылдары жоспарланатын Батыс Қазақстанның ірі кен орындарын коммерциялық игеру осы жүктер түрінің едәуір өскенін куәландырады.

Тасымалдаудың тиімді шарттарын қамтамасыз ету жағдайында Ақтау порты арқылы мыналардың экспорт мәселелерін қарау мүмкін:

хромды кеннің;

теңіз кен орнындағы мұнай өндірудің қосымша өнімі болып табылатын күкірттің;

осы кезде Тобыл - Новороссийск - Италия бағыты бойынша экспортталатын "Корпорация - Қазақмыс" АҚ мысының (жылына 250 мың тоннадан астам);

Иран бағытына қостанай асбестінің, оның жеткізімдік көліктік құрастырушының қуаттылығы лимиттейді;

электроэнергияны өндіруге, көмір өндірудің тиімді пайдалану мүмкіндіктері және оны тасымалдау шартында негізделген химиялық өнімді өндіруге энергетикалық көмірді;

Ресейге (жылына шамамен 200+300 мың тонна), Иранға, Түркияға және Жерорта

теңізі аймағына тыңайтқыштардың;
Солтүстік-Батыс Еуропа елдеріне, Италияға, Түркияға, Иранға полимер өнімдерінің аса ірі көлемі болған кезде темір жол көлігімен оларды қайта бағыттау арқылы;
д) Баутино жүк ауданы бойынша жергілікті тас карьерінен Ақтауға 2003 жылы 10 мың тонна, 2004 жылы 20 мың тонна ұлутас тастарын ауыстырып тиеу жоспарлануда, 2005 жылы оны тиеу техникасын жаңғырту арқылы кеңейткеннен кейін жылына жүкті жалпы ауыстырып тиеу көлемін 50 мың тоннаға дейін жеткізу, (20 мың тонна ұлутас тастарын және Солтүстік Каспий мұнай кен орындары үшін 30 мың тонна жабдықтар) жоспарлануда.
е) пароммен тасымалданатын құрғақ жүктер:
мақта: Қиыр Шығыс елдері мен Қытайға өзбек мақтасының негізгі көлемі экспортының бағытын ықтимал қайта бағыттау көзделген, сонымен қатар, Корея Өзбекстанмен сауда-экономикалық ынтымақтастық көлемін өсіруде, бұл жағдайда Өзбекстаннан мақта талшығын тасымалдауға іске қосылған негізгі бағыттар мыналар болады:
Серакс шекаралық өткел арқылы Бұқара/Ақ алтын - Серакс -Бандар - Аббас бағыты бойынша.
Бұқара/Ақ алтын - Шеңгелді - Дружба - Қытай.
Бұл жағдайда Өзбекстаннан Еуропа мен Түркия бағытындағы мақта экспортының көлемі төмендейді, бұл көрсетілген бағыттар бойынша тасымалдау көлемінің төмендеуіне әкеледі.
Түркімен темір жолы Түркіменстан аумағы арқылы мақтаны тасымалдауға неғұрлым тартымды транзиттік тарифті ұсынған жағдайда Түркіменбашы арқылы бәсеке бағыттың болуы Ақтау порты арқылы мақта талшығын ауыстырып тиеуді іркілтетін теріс факторлардың бірі болып табылады.
Франция, Италия, Германия және Түркия сияқты Еуропа елдерінде Өзбекстан мақтасына сұраныстың болуы Ақтау порты арқылы тасымалдау бағытын пайдалануға мүмкіндік туғызады.
Осы уақытта Бұқара/Ақ алтын - Ақтау - Баку - Поти/Батуми бағыты бойынша мақтаны тасымалдау үшін барлық қажет жағдайлар жасалған: сонымен қатар, Өзбекстанда Үшқұдық - Қараөзек темір жол учаскесінің құрылысы аяқталды. Едәуір көлемі расталған жағдайда Өзбек темір жолы көрсетілген темір жол учаскесі бойынша тасымалдауға шегерім ұсыну мәселесін қарауға дайын.
Әзербайжан мен Грузия темір жолдары Бұқара/Ақ алтын - Ақтау - Баку - Поти/Батуми бағыты шеңберінде барлық жүру бағыты бойынша мақтаны тасымалдауға шегерім ұсынуға дайын.
Мақта талшықтары жүк ағынының бір бөлігін пароммен, ал бір бөлігін порт аумағына кеме партияларының жиналуына фидерлік кемелерде тасымалдау болжануда;

глинозем, жабдықтар, контейнерлер: мүмкіндігінше тиеу-түсіру жұмыстарын жүргізусіз вагондарды паромға сүйреп әкелу-сүйреп шығаруды жүргізуге мүмкіндік беретін паром терминалының болуы, тасымал уақытын қысқарту да паром арқылы глинозем, жабдықтар, контейнерлер сияқты жүк түрлерін ауыстырып тиеуге мүмкіндік туғызады;

тағамдық өнімдер мен ауылшаруашылық өнімдері: осы кезде тағамдық өнімдердің негізгі көлемі Әзербайжан мен Иран Ислам Республикасынан импортталуда, жүктің осы түрін жеткізуде мерзімдік сипат бар. Сол бір мезгілде, 2003 жылы ауылшаруашылық өнімдерін Ақтау порты арқылы транзитпен Өзбекстан бағытында жеткізу жоспарлануда (соялық ірі бұршақ, күріш және т.с.с.).

Жүргізілген зерттеулердің негізінде 2003-2005 жылдары құрғақ жүктердің ауыстырып тиеу көлемінің мүмкін болжамдары мыналарды құрайды:

4-кесте

Р/с N	Жүк түрлері	2003 жыл	2004 жыл	2005 жыл
1.	Металл	500	600	700
	а) қазақстандық	450	550	630
	б) ресейлік	50	50	70
2.	Астық	300	1200	1500
3.	Басқалары	122	178	260
	а) Контейнер	2	8	10
	б) Глинозем, алюминий	30	30	30
	в) Габаритті емес жүктер, жабдықтар	50	70	130
	г) Басқалары	30	50	70
	д) Ұлутас тасы	10	20	20
	Жиыны	**922**	**1978**	**2460**

Жүктерді паромлен:

5-кесте

Р/с N	Жүк түрлері	2003 жыл	2004 жыл	2005 жыл
1.	Мұнай	400	500	600
2.	Мақта	10	30	50
3.	Контейнер	2	5	10
4.	Глинозем	20	70	150

5.	А/ш өнімдері	10	70	70
6.	Басқалары	10	100	150
7.	Көлік құралдары	148	310,8	410,4
	Барлығы	**600**	**1085,8**	**1440,4**

Мұнай және мұнай өнімдері 6-кесте

Р/с N	Жүк түрлері	2003 жыл	2004 жыл	2005 жыл
1.	**Мұнай: барлығы**	**3902,7**	**4500**	**5400**
	Оның ішінде			
	а) N 4 айлақ бойынша (ҚТКФ)	0	900	1800
	б) N 9 айлақ бойынша (ҚТКФ)	1700	1800	1800
	в) N 10 айлақ бойынша (АТКП)	2202,7	1800	1800
2.	**Жүк жөнелтушілер бойынша**			
	Оның ішінде:			
	а) "ТШО" БК	150	50	-
	б) "ММГ" ААҚ	1300	1500	1600
	в) "Қаражанбасмұнай" ААҚ	1000	1200	1500
	г) "CNPC-Ақтөбемұнайгаз" ААҚ	600	600	800
	д) "Hurricane Kumkol Munai" ЖАҚ	802,7	600	800
	е) "ТЕКСАКО" БК	150	100	100
	ж) "Қазполмұнай" БК	150	200	300
	з) Шағын мұнай өндіретін компаниялар	150	250	300
	Барлығы	**3902,7**	**4500**	**5400**

4.3. Болжамды тарифтер мен бағалар, оларды негіздеу

Тарифтік саясат саласында Қазақстан Республикасының қолданылып жүрген заңнамасына сәйкес мемлекеттік реттеу сақталуда. 2003 жыл ішінде оларды ұлғайту жағына қарай қайта қарау жоспарланбаған. Себебі басқа жағдайда Ақтау порты Каспий бассейнінің порттарында жүк ауыстырып тиеу жөніндегі қызмет көрсету саласындағы өткір бәсекелестік жағдайларында өз клиенттерінен айрылып қалуы мүмкін.

Порт Қазақстан Республикасының Табиғи монополияларды реттеу, бәсекелестікті қорғау және шағын бизнесті қолдау жөніндегі агенттігінің 1999 жылғы 1 желтоқсандағы N 08-ОД бұйрығымен бекітілген жұмыстары мен қызметтері үшін

алынатын алымдар мен төлемдер ставкаларының бағанамаларымен жұмыс істейді.

Жүктерді ауыстырып тиегені үшін алынатын алымдар мен төлемдер ставкаларына төмендеткіш коэффициентті қолдану Қазақстан Республикасының қолданылып жүрген заңнамасына сәйкес жүргізілетін болады.

Паромдық тасымалдарға қатысты тарифтік саясат халықаралық келісімдерге және уәкілетті органның талаптарына сәйкес келетін тарифтерді қалыптастырудың жалпы қағидаттарын ескере отырып, көлік дәлізінің бірыңғай тарифтік режимі шеңберінде келісілген іс-қимылдарды жүргізуге бағытталатын болады.

5. Инвестициялық жоспар

5.1. Инвестициялар және өз қаражатын бөлу

2003 жылы "АТСП" РМК инвестициясы 545,8 млн. теңгені құрайды. Соның ішінде Ақтау портында өндірісті дамыту және негізгі қорларды толтыру 503,5 млн. теңге өз қаражатын құрайды, солардан жерснаряд сатып алуға 48,4 млн. теңге және 312,7 млн. теңге жиектегіш сүйрегішті сатып алуға бағытталатын болады; ол бойынша соңғы есеп 2004 жылы 256,7 млн. теңге сомасына жүргізілетін болады. Баутино жүк ауданы бойынша инвестициялар 42,3 млн. теңгені құрайды. Бұдан басқа, 2003 жылы N 4 және 5 мұнай құю айлақтарын қайта жаңартуды бастау белгіленген, олар " Қазтеңізкөлікфлоты" ҰТКК" ЖАҚ-пен мүліктік жалдау туралы шарттың шарттары бойынша сатып алу құқығынсыз 49 жылға жалға берілген. Қайта жаңарту " Қазтеңізкөлікфлоты" ҰТКК" ЖАҚ қаражаты есебінен жүргізілетін болады.

2004 жылға "АТСП" РМК өз капиталына инвестициялар 2095,5 млн. теңге сомасында жоспарланған, оның ішінде сыртқы заемдар есебінен Ақтау порты бойынша - 1023,8 млн. теңге, Баутино жүк ауданы бойынша - 750 млн. теңге, өз қаражаты есебінен 321,7 млн. теңге жоспарланған.

Инвестицияларды мемлекеттік қолдау есебінен Ақтау портының толқын тосқысы мен тосқауылын қалпына келтіру жобасын жүзеге асыру үшін ЕҚҚДБ 1023,8 млн. теңге сомасына жаңа заем қаражатын тарту күтілуде (осы жобаның барлық қажет жобалау құжаттамасы мен тиісті сараптамасы бар). Бұл жоба 2005 жалғастырылады, оған 2165,8 млн теңге пайдалынылады.

Ақтау портының толқын тосқысы мен тосқауылын қалпына келтіруге арналған техникалық жоба мен тендер құжаттамасын "Мушел" ағылшын фирмасы әзірлеген.

Жобаның мақсаты:

- порттың мұнай бойынша өткізу қабілетін ұлғайту;
- 9/10 мұнай айлақтарында жұмыс операцияларын жетілдіру;
- өрт сөндіру құралдарының сенімділігін арттыру;

- толқын тосқынының беріктігін арттыру; толқындар белсенділігін төмендету салдары ретінде оның өткізгіштігін төмендету және осы себепті айлақта кемелердің жыл сайынғы бос тұруын қысқарту;

- кіреберіс тосқауыл арқылы 9/10 мұнай айлақтарына салынған мұнай құбырларының тіректерін толқын әсерінен қорғау (теңіз деңгейінің +1,5 НКМ дейін кезінде).

Осы жобаны іске асыру тікелей құрылыс жұмыстарын жүргізуге де және айлақта жұмыс операцияларын жетілдіруге де бағытталатын болады. Жобаны іске асыру ауа райы жағдайларына байланысты кемелердің бос тұру уақытын қысқартады, бұл нәтижесінде айлақтардың нақты өткізу қабілетін ұлғайтады. Толқын тосқынының беріктігін және оның табалдырық деңгейін арттырады, оның өткізгіштігін төмендетеді, тосқауылды және ол бойынша салынған мұнай құбырларын толқын салмағының қиратқыштық әсерінен қорғауды қамтамасыз етеді.

Жұмыстардың көлемі және құны:

Жұмылдыру және жұмылдырудан босату. 2,830 млн. АҚШ доллары

Толқын тосқы бөлігін қайта жаңарту 8,081 млн. АҚШ доллары

Тосқауылдың қорғаныш қабатын салу 5,67 млн. АҚШ доллары

Тосқауылда көпір салу. Төсемді жергілікті жөндеу жөніндегі 0,248 млн. АҚШ доллары жұмыстар және құбырларды қорғау жөніндегі жұмыстар.

N 9,10 айлақтарды қайта жаңарту. 0,523 млн. АҚШ доллары (Қосымша арқан қазықтарын дайындау және қабырғаларды шашырандыдан қорғау. Жүргіншілер көпірі мен пирсті жөндеу.)

Өрттік сорғы салу 2,003 млн. АҚШ доллары

ЖИЫНЫ 19,355 млн. АҚШ доллары

Жобаны мемлекеттік сараптамадан өткізу үшін порт тапсырмасы бойынша мынадай құжаттама әзірленді:

- Жобаны техникалық-экономикалық негіздеу (Ақтау қ. "Жобалаушы" ЖШС).

- Жобаның қоршаған ортаға әсерін бағалау - "ҚОӘБ". (Ақтау қ. "Н.В.ТРАСТ" ЖШС). "ҚОӘБ". Құжаттаманы Мемлекеттік экологиялық сараптама құптады. (2001 ж. 31.07. N 152 қорытынды).

"Толқын тосқы мен тосқауылды қайта жаңарту" жобасы ҚР Мемсараптамасына

жіберілді.

2004 жылы заем есебінен 4,5 млн. АҚШ доллары немесе 750 млн. теңге сомасына Баутино жүк ауданын кеңейту жоспарлануда. Несиені өтеу көзі таза пайда және Баутино жүк ауданының амортизациялық есептеулері болып табылады.

2005 жылы инвестиция 2343,0 млн. теңгені құрайды, оның ішінде өз қаражаты есебінен - 86 млн. теңге, сыртқы заем есебінен толқын тосқы мен тосқауыл жобасын аяқтауға - 2257,0 млн теңге.

5.2. Қаржылық нәтижелер және мемлекеттік бюджетпен өзара қатынастар

2003 жылдың қорытындылары бойынша салық төлегеннен кейін таза кіріс 614,1 млн. теңгені құрайды, оның 95%-ы ЕҚКДБ заемы бойынша негізгі берешекті өтеуге және 5%-ы кәсіпорын қорына бағытталатын болады.

"АТСП" РМК-ның республикалық және жергілікті бюджеттерге 2003 жылғы салық түсімдері есептеулерге сәйкес 497,8 млн. теңгені құрайды, оның ішінде корпоративтік салық - 263,2 млн. теңге немесе 2002 жылы күтілетіннен 123,3 %. 2004 жылы - 753,1 млн. теңге, оның ішінде корпоративтік салық - 440,7 млн. теңге немесе 2003 жылы күтілетіннен 167,5 %. 2005 жылы - 994,5 млн. теңге, оның ішінде корпоративтік салық 609,5 млн. теңгені немесе 2004 жылы күтілетіннен 138,3 % құрайды.

"АТСП" РМК таза кірісінен мемлекеттік бюджетке түсімдер нормативі белгіленбеген, себебі порт Еуропалық Қайта Құру және Даму банкінің алдындағы несиелік міндеттемелермен байланысқан. Кредиттік келісімге Жобалау келісімінің " Жоба бойынша міндеттеменің 2.01-тармағының д) тармақшасына сәйкес порт несиеге қызмет көрсетудегі жарты жылдық қажеттіліктің кемінде 1,5 көлемін несиеге қызмет көрсету үшін Шоттағы қалдықты қамтамасыз етуге міндетті.

1-қосымша

"Ақтау теңіз сауда порты" РМК-нің негізгі көрсеткіштері

1-НК нысаны

Р/с N	Көрсеткіштер	Өлшем бірлігі	2001 ж. есеп	2002 ж. баға	2003 ж. болжам	2002 ж. % 2001 ж.-ға	2003 ж. % 2002 ж.-ға
1.	Өндірілген өнім көлемі						
	Жүкті ауыстырып тиеу - барлығы (көлем)	мың тонна	5701,8	3429,5	3724,7	60,1	108,6

А) Жүкті ауыстырып тиеу - барлығы (құны)	млн теңге	3037,4	1855,8	2188,2	61,1	117,9
Соның ішінде түрлері бойынша						
1.1 Мұнай және мұнай өнімдерін ауыстырып тиеу	мың тонна	4325,6	2020,0	2202,7	46,7	109,0
құны	млн теңге	1719,3	836,0	949,9	48,6	113,6
1.2 Металл	мың тонна	988,9	570,0	500,0	57,6	87,7
құны	млн теңге	1146,4	654,7	598,5	57,1	91,4
1.3 Басқалары	мың тонна	32,8	20,3	122,0	61,9	601,0
құны	млн теңге	43,3	43,2	279,3	99,7	646,7
1.4 Астық (астық терминалы)	мың тонна	84,1	209,2	300,0	148,8	143,4
құны	млн теңге	32,0	81,9	122,5	255,6	149,6
1.5 Паром тасымалдары	мың тонна	270,4	610,0	600,0	225,6	98,4
құны	млн	96,3	240,0	238,0	249,4	99,1
1.6 4,9 айлақтар бойынша танкерлердің кеме кірісі	кемелер	122,0	673,0	351,0	551,6	52,2
Б) құны	млн теңге	121,0	665,6	361,7	550,1	54,3
В) Басқа жұмыстар мен қызметтер	млн теңге	240,0	197,1	216,3	82,1	109,7
2. Негізгі капиталға барлық қаржыландыру көздері	млн теңге	63,4	243,5	545,8	384,1	214,7

	есебінен инвестиция - барлығы:						
	Оның ішінде: мемлекеттік бюджет қаражатынан	млн теңге			0,0	0,0	0,0
	сыртқы заем есебінен	млн теңге			0,0	0,0	0,0
	Грант есебінен	млн теңге	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
	өз қаражаты	млн теңге	63,4	243,5	545,8	384,1	224,1
3.	Өнімді сатудан алынған кіріс, барлығы	млн теңге	3398,4	2718,6	2766,2	80,0	101,7
4.	Өнімнің өзіндік құны (жұмыстар, қызметтер)	млн теңге	973,9	874,4	894,0	89,8	102,2
5.	Таза кірістен аударымдар нормативі	млн теңге					
6.	Таза кірісті пайдалану	млн теңге	1045,0	540,0	614,1	51,8	113,7
	ЕҚҚДБ несиесін өтеу	млн теңге	992,7	513,0	583,4	51,6	113,7
	Резервтегі қор	млн теңге	52,3	27,0	30,7	51,6	113,7
7.	Жұмыскерлер саны	адам	405,0	389,0	395,0	96,0	101,5
	Жалақы қоры	млн. теңге	454205	407100	414279	89,6	101,7
	Орташа айлық жалақы	мың теңге	93458	87210	87400	85,3	100,2
8.	Өнім (жұмыс қызмет) бірлігіне тарифтер	бірлікке теңге	532,71	541,12	587,48	101,5	108,6

(баға)

Өткен % 101,6 108,5 кезеңге тарифтердің (баға) өзгерісі

9. Кредиторлық берешек млн. теңге 9507046,7 15807800,0 14986800 166,3 94,8

10. Дебиторлық берешек млн. теңге 245094,0 6561500,0 6465000,0 2677,1 98,5

2-қосымша

"Ақтау теңіз сауда порты" РМК-нің 2003-2005 жылдарға арналған негізгі көрсеткіштері

2-НК нысаны

Р/с N	Көрсеткіштер	Өлшем бірлігі	2001 ж. есеп	2002 ж. баға	2002 ж. 2001 ж.-ға % бен	2003 ж. болжам
1	Өндірілген өнім көлемі					
а)	Жүкті ауыстырып тиеу - барлығы: (көлем)	мың тонна	5701,8	3429,5	60,1	3724,7
	Жүкті ауыстырып тиеу - барлығы: (құны)	млн. теңге	3037,4	1855,8	61,1	2188,2
	Соның ішінде түрлері бойынша					
	1.1 Мұнай және мұнай өнімдерін ауыстырып тиеу	мың тонна	4325,6	2020	46,7	2202,7
	өнімнің бірлігіне тарифтер (жұмыстар, бірлікке					

қызметтер)	теңге	397,48	413,86	104,1	431,26
Алдыңғы кезеңге қарағанда тарифтерді өзгерту	%	100,0	104,1	104,1	104,2
құны	млн. теңге	1719,3	836,0	48,6	949,9
1.2 Металл	мың тонна	988,9	570,0	57,6	500,0
өнімнің бірлігіне бірлікке тарифтер (жұмыстар, қызметтер)	теңге	1159,29	1148,68	99,1	1196,97
Алдыңғы кезеңге қарағанда тарифтерді өзгерту	%	100,0	99,1	99,1	104,2
құны	млн. теңге	1146,4	654,7	57,1	598,5
1.3 Басқалары	мың тонна	32,8	20,3	61,9	122,0
өнімнің бірлігіне бірлікке тарифтер (жұмыстар, қызметтер)	теңге	1320,97	2127,85	161,1	2289,71
Алдыңғы кезеңге қарағанда тарифтерді өзгерту	%	100,0	161,1	161,1	107,6
құны	млн. теңге	43,3	43,2	99,7	279,3
1.4 Астық (астық терминалы)	мың тонна	84,1	209,2	248,8	300,0
өнімнің бірлігіне бірлікке тарифтер (жұмыстар, қызметтер)	теңге	381,05	391,6	102,8	408,07
Алдыңғы кезеңге қарағанда тарифтерді өзгерту	%	100,0	102,8	102,8	104,2
құны	млн. теңге	32,0	81,9	255,6	122,5
1.5 Паром тасымалдары	мың тонна	270,4	610	225,6	600,0
өнімнің бірлігіне бірлікке					

тарифтер (жұмыс- теңге 355,96 393,51 110,5 396,6
тар, қызметтер)
Алдыңғы кезеңге
қарағанда тариф- % 100,0 110,5 110,5 100,8
терді өзгерту
құны млн.
теңге 96,3 240,0 249,4 238,0
1.6 4, 9 айлақтар кемелер 122 673 551,6 351
бойынша танкер-
лердің кеме кірісі
өнімнің бірлігіне бірлікке
тарифтер (жұмыс- мың теңге 991,77 989,00 99,7 1030,59
тар, қызметтер)
Алдыңғы кезеңге
қарағанда тариф- % 100,0 99,7 99,7 104,2
терді өзгерту

б) құны млн.
теңге 121,0 665,6 550,1 361,7
Басқа да жұмыстар млн.
мен қызметтер, теңге 240,0 197,1 82,1 216,3
барлығы
1. N 4 және 9 млн. 18,4 82,7 449,5 81,2
айлақтарды жалдау теңге
2. ПТР-Ақтау млн.
теңге 3,8 2,9 76,3 3,3
3. Басқа қызметтер млн.
теңге 217,8 111,5 51,2 131,8
2. Негізгі капиталға
барлық қаржыландыру
көздері есебінен
инвестиция - млн.
барлығы: теңге 63,4 243,5 384,1 545,8
Оның ішінде:
мемлекеттік бюджет млн.
қаражатынан теңге
Сыртқы заем млн.
есебінен теңге
Грант есебінен млн.

	теңге				0,0
өз қаражаты	млн. теңге	63,4	243,5	384,1	545,8
3. Өнімді сатудан алынған кіріс, барлығы (а+б+в)	млн. теңге	3398,4	2718,6	80,0	2766,2
4. Өнімнің өзіндік құны (жұмыстар, қызметтер)	млн. теңге	973,9	874,4	89,8	894
5. Жалпы кіріс	млн. теңге	2424,5	1844,2	76,2	1872,2
Кезең шығыстары	млн. теңге	820,8	759,7	92,6	776,2
Негізгі емес қызметтен кірістер	млн. теңге	394	149,1	37,8	174,4
Негізгі емес қызметтің шығындары		427,9	462,1	108,0	392,3
6. Салық салынатын кіріс	млн. теңге	1569,8	771,5	49,1	877,1
7. Табыс салығы	млн. теңге	524,8	231,5	44,1	263,2
8. Таза кіріс (шығыс)	млн. теңге	1045,0	540,0	51,6	614,1
9. Таза кірістен түсімдер нормативі	млн. теңге				
Бюджетке аударымдар	млн. теңге				
10. Таза кірісті пайдалану	млн. теңге	1045,0	540,0	51,6	614,1
ЕҚҚДБ несиесін өтеу	млн. теңге	992,7	513,0	51,6	583,4
Резервтегі қор (5% таза кірістен)	млн. теңге	52,3	27,0	51,6	30,7
11. Жұмыскерлер саны	адам	405,0	389,0	96,0	395,0
Жалақы қоры	млн. теңге	454,2	407,1	89,6	414,3
Орташа айлық	мың				

	жалақы	теңге	93,5	87,2	85,3	87,4
12.	Кредиторлық берешек	млн. теңге	9506,9	15807,8	166,3	14986,8
13.	Дебиторлық берешек	млн. теңге	244,9	6561,5	2679,3	6465,0

таблицаның жалғасы

Р/с! N !	Көрсеткіштер	! Өлшем !бірлігі !	! 2004 ж.!болжам !	2005 ж.!болжам !	2005 ж.!2001 ж-!ға %-бен	2005 ж.!2002 ж-!ға %-бен
1	Өндірілген өнім көлемі					
а)	Жүкті ауыстырып тиеу - барлығы: (көлем)	мың тонна	4863,8	5700,4	100,0	166,2
	Жүкті ауыстырып тиеу - барлығы: (құны)	млн. теңге	2901,4	3512,9	115,7	189,3
	Соның ішінде түрлері бойынша					
	1.1 Мұнай және мұнай өнімдерін ауыстырып тиеу	мың тонна	1800	1800	41,6	89,1
	өнімнің бірлігіне тарифтер (жұмыстар, қызметтер)	бірлікке теңге	445,99	457,5	115,1	110,5
	Алдыңғы кезеңге қарағанда тариф-терді өзгерту	%	103,4	102,6	115,1	110,5
	құны	млн. теңге	802,8	823,5	47,9	98,5
	1.2 Металл	мың тонна	600,0	700,0	70,8	122,8
	өнімнің бірлігіне тарифтер (жұмыс-тар, қызметтер)	бірлікке теңге	1237,84	1269,78	109,5	110,5
	Алдыңғы кезеңге					

қарағанда тариф- % 103,4 102,5 109,5 110,5
терді өзгерту
құны млн.
теңге 742,7 888,8 77,5 135,8
1.3 Басқалары мың
тонна 178,0 260,0 792,7 1280,8
өнімнің бірлігіне бірлікке
тарифтер (жұмыс- теңге 2293,99 2154,19 163,1 101,2
тар, қызметтер)
Алдыңғы кезеңге
қарағанда тарифтерді % 100,2 93,9 163,1 101,2
өзгерту
құны млн.
теңге 408,3 560,1 1292,7 1296,6
1.4 Астық мың
(астық терминалы) тонна 1200,0 1500,0 1783,6 717,0
өнімнің бірлігіне бірлікке
тарифтер (жұмыс- теңге 422,00 432,89 113,6 110,5
тар, қызметтер)
Алдыңғы кезеңге
қарағанда тариф- % 103,4 102,6 113,6 110,5
терді өзгерту
құны млн.
теңге 506,4 649,3 2026,2 792,6
1.5 Паром тасы- мың
малдары тонна 1085,8 1440,4 532,7 236,1
өнімнің бірлігіне бірлікке
тарифтер (жұмыс- теңге 406,33 410,4 115,3 104,3
тар, қызметтер)
Алдыңғы кезеңге
қарағанда тариф- % 102,4 101,0 115,3 104,3
терді өзгерту
құны млн.
теңге 441,2 591,1 614,2 246,3
1.6 4, 9 айлақтар кемелер 530 808 662,3 120,1
бойынша танкер-
лердің кеме кірісі
өнімнің бірлігіне бірлікке
тарифтер (жұмыс- мың теңге 1065,77 1093,27 110,2 110,5

тар, қызметтер)
Алдыңғы кезеңге
қарағанда тариф- % 103,4 102,6 110,2 110,5
терді өзгерту

б) құны млн.
теңге 564,9 883,4 730,1 132,7
Басқа да жұмыстар млн.
мен қызметтер, теңге 204,0 285,2 118,8 142,9
барлығы
1. N 4 және 9 млн. 50,0 51,2 278,1 60,1
айлақтарды жалдау теңге
2. ПТР-Ақтау млн.
теңге 4,0 4,0 106,0 137,9
3. Басқа қызметтер млн.
теңге 150,0 230,0 105,6 206,3
2. Негізгі капиталға
барлық қаржыландыру
көздері есебінен
инвестиция - млн.
барлығы: теңге 2095,5 2343,0 3695,6 962,2
Оның ішінде:
мемлекеттік бюджет млн.
қаражатынан теңге
Сыртқы заем млн.
есебінен теңге 1773,8 2257,0
Грант есебінен млн.
теңге 0 0 0 0
өз қаражаты млн.
теңге 321,7 86 135,6 35,3
3. Өнімді сатудан млн.
алынған кіріс, теңге 3670,3 4681,5 137,8 172,0
барлығы (а+б+в)
4. Өнімнің өзіндік
құны (жұмыстар, млн.
қызметтер) теңге 1138,3 1376 141,3 157,4
5. Жалпы кіріс млн.
теңге 2532,0 3305,5 136,3 179,0
Кезең шығыстары млн.

	теңге	895,2	1080,3	131,6	142,2
Негізгі емес қызметтен кірістер	млн. теңге	167	160,1	40,6	107,4
Негізгі емес қызметтің шығындары		334,8	353,6	82,6	76,5
6. Салық салынатын кіріс	млн. теңге	1469,0	2031,7	129,4	262,5
7. Табыс салығы	млн. теңге	440,7	609,5	116,1	262,5
8. Таза кіріс (шығыс)	млн. теңге	1028,3	1422,2	136,1	262,5
9. Таза кірістен түсімдер нормативі	млн. теңге				
Бюджетке аударымдар	млн. теңге				
10. Таза кірісті пайдалану	млн. теңге	1028,3	1422,2	136,1	262,5
ЕҚҚДБ несиесін өтеу	млн. теңге	976,9	1351,1	138,4	279,5
Резервтегі қор (5% таза кірістен)	млн. теңге	51,4	71,1	103,3	121,7
11. Жұмыскерлер саны	адам	452,0	481,0	118,8	123,7
Жалақы қоры	млн. теңге	541,2	682,7	150,3	183,5
Орташа айлық жалақы	мың теңге	99,8	118,3	126,6	148,4
12. Кредиторлық берешек	млн. теңге	15889,8	17403,5	183,1	110,1
13. Дебиторлық берешек	млн. теңге	6344,4	6225,9	2542,2	94,9

3-қосымша

"Ақтау теңіз сауда порты" РМК қаржы-шаруашылық қызметі нәтижелерінің болжамы

ЗНК нысаны

мың теңге

Р/с N	Көрсеткіштердің атауы	Кіріс 2001 ж. есеп	Кіріс 2002 ж. баға	Кіріс 2003 ж. болжам
1	2	3	4	5
1	Өнімді сатудан алынған кіріс (жұмыстар, қызметтер)	3398416,6	2718594,0	2766193,0
2	Өнімнің өзіндік құны (жұмыстар, қызметтер)			
3	Жалпы табыс (1-бет-2 бет.)	2424491,3	1844190,0	1872193,0
4	Кезең шығындары, оның ішінде			
4.1.	Жалпы және әкімшілік шығындары			
4.2.	Іске асыру жөніндегі шығындар			
4.3.	Пайыздарды төлеу бойынша шығындар			
5	Негізгі қызметтен кіріс (3 бет-4 бет)(шығыс)	1603734,5	1084519,0	1095248,0
6	Негізгі емес қызметтен кіріс (шығыс)	394020,8	149100,0	174400,0
7	Салық салынғанға дейін әдеттегі қызметтен кіріс (шығыс) (5-бет+(-) 6 бет)	1569843,2	771511	877348
8	Табыс салығы			
9	Салық салынғаннан кейінгі кіріс (шығыс) (7 бет-8 бет)	1044962,0	540058,0	614144,0
10	Төтенше жағдайлардан кіріс (шығыс)			
11	Таза пайда (шығыс) (9+(-)бет-10 бет)	1044962,0	540058,0	614144,0

таблицаның жалғасы

Р/с N	Көрсеткіштердің атауы	Шығыс 2001 ж. есеп	Шығыс 2002 ж. баға	Шығыс 2003 ж. болжам
1	2	6	7	8
1	Өнімді сатудан алынған кіріс (жұмыстар, қызметтер)			
2	Өнімнің өзіндік құны (жұмыстар, қызметтер)	973925,3	874403	894000
3	Жалпы табыс (1-бет-2 бет.)			
4	Кезең шығындары, оның ішінде	820756,8	759671,0	776945,0
4.1.	Жалпы және әкімшілік шығындары	394976,6	501702,0	509515,0
4.2.	Іске асыру жөніндегі шығындар	67411,7	44317,0	44557,0
4.3.	Пайыздарды төлеу бойынша шығындар	358368,5	213652,0	222873,0
5	Негізгі қызметтен кіріс (3 бет-4 бет)(шығыс)			
6	Негізгі емес қызметтен кіріс (шығыс)	427912,1	462108	392300
7	Салық салынғанға дейін әдеттегі қызметтен кіріс (шығыс) (5-бет+(-) 6 бет)			
8	Табыс салығы	524881,2	231453,0	263204,0
9	Салық салынғаннан кейінгі кіріс (шығыс) (7 бет-8 бет)			
10	Төтенше жағдайлардан кіріс (шығыс)			

11 Таза пайда (шығыс) (9+(-)бет-10 бет)

4-қосымша

"Ақтау теңіз сауда порты" РМК ақша қаражаты қозғалысының болжамы

4НК нысаны
мың теңге

Р/с N	Көрсеткіштер атауы	2001 жыл есеп	2002 жыл баға	2003 жыл болжам
	1	2	3	4
I	Операциялық қызметтен ақша қаражатының қозғалысы			
1	Ақша қаражатының түсуі			
	Өнімді іске асырудан кіріс (жұмыстар, қызметтер)	2008528,4	2657259,0	2701451,0
	Алынған аванстар	1370549,1	27824,0	28102,0
	Сыйақы	23887,5	44995,6	45100,0
	Дивидендтер			
	роялти			
	Басқа да түсімдер	69460,4	51193,0	52000,0
		3472425,4	2781272,0	2826653,0
2	Ақша қаражатының істен шығуы			
	Жеткізушілер мен мердігерлердің есептері бойынша	351524,3	279084,0	288170,0
	Берілген аванстар	204132,7	160862,0	165626,0
	Еңбекақы төлеу бойынша есептер	299970,8	27984,0	293150,0
	Зейнетақы және әлеуметтік жинақтау қорына төлеулер	37839,9	35812,0	38238,0
	Салықтар бойынша төлемдер	882873,4	443821,0	497830,0
	пайыздарды төлеу	435338,2	226257,0	213421,0

Басқа да төлемдер 205768,4 185956,0 162160,0
2417447,7 1604776,0 1658595,0

3 Таза ақша қаражатының операциялық қызмет нәтижесінде көбеюі (+)/азаюы (-) 1054977,7 1176496,0 1168059,0

II Инвестициялық қызметтен ақша қаражатының қозғалысы

1 Ақша қаражатының түсуі
материалдық емес активтерді іске асырудан түскен кіріс
негізгі құралдарды іске асырудан түскен кіріс
Басқа ұзақмерзімді активтерді іске асырудан түскен кіріс
Қаржылық инвестицияларды іске асырудан түскен кіріс
Басқа түсімдер

2 Ақша қаражатының істен шығуы:
Материалдық емес активтерді сатып алу 256,4 5292,0 26806,0
Негізгі құралдарды сатып алу 63125,1 238225,0 519030,4
Басқа ұзақмерзімді активтерді сатып алу
Қаржылық инвестицияларды сатып алу
Басқа заңды тұлғаларға несие беру
Басқа төлемдер

3 Таза ақша қаражатының инвестициялық қызмет нәтижесінде көбеюі (+)/азаюы (-) -63381,5 -243517 -545836,4

Инвестициялық қызметтен ақша қаражатының таза сомасы

III Қаржылық қызметтен ақша қаражатының қозғалысы
1 Ақша қаражатының түсуі
Акциялар мен басқа да құнды қағаздарды шығарудан
банк несиелерін алу -8855,6 0,0 0,0
Басқа түсімдер
2 Ақша қаражатының
істен шығуы
Банктік несиелерді өтеу 650498,0 824693,0 710658,0
Меншік акцияларын сатып алу
Дивидендтерді төлеу
Басқа төлемдер
3 Қаржылық қызмет нәтижесінде таза ақша қаражатының көбеюі (+)
/азаюы (-) -659353,6 -824693,0 -710658,0
Жиынтығы. Ақша қаражатының көбеюі
(+)/азаюы (-) 332242,6 108286,0 -88438,7
2000 ж. 31 желтоқсанға
ақша қаражаты 494263,1 826505,7 934791,0
2001 ж. 31 желтоқсанға
ақша қаражаты 826505,7 934791,0 846352,3

5-қосымша

Кезең шығыстары, "Ақтау теңіз сауда порты" РМК болжамдық көрсеткіштері

НК К-5 нысаны
мың теңге

Р/с N	Көрсеткіштер атауы	Есеп кезеңіне есептеу		
		2001 жыл	2002 жыл	2003 жыл
		есеп	баға	болжам

1	2	3	4	5
	Барлығы	820756,8	759671,1	776945
1	Жалпы және әкімшілік шығындар, барлығы	394976,6	501701,6	509515
1.1.	Материалдар	10383	9813,1	9814
1.2.	Еңбекақы төлемі	86593,3	110232,0	110732
1.3.	Еңбекақы төлемінен есептеулер	16868,6	20834,3	20929
1.4.	Негізгі құралдардың және материалдық емес активтердің амортизациясы	12354,7	19640	19930
1.5.	Негізгі құралдардың және материалдық емес активтерге қызмет көрсету және жөндеу	357,8	606,7	612,0
1.6.	Коммуналдық шығындар, барлығы	1663,4	1742	1760
1.7.	Іссапарлық шығындар, барлығы	7149,2	9120	9140
1.7.1	Белгіленген нормалар шегінде	5705,6	9099	9119
1.7.2	нормадан жоғары	1443,6	21	21
1.8.	Өкілдік шығындар	1378,3	3473,0	4720
1.9.	Жұмысшылардың біліктілігін арттыруға шығындар	4700,3	3958,8	3168
1.10.	Директорлар кеңесін ұстауға арналған	0	0	0
11.1.	Кеңселік және типографиялық жұмыстар	2414,2	2019,0	2039
1.12.	Салықтар бойынша шығындар	128038,8	155494	120717
1.13.	Байланыстың қызметтері	9769,7	8562,8	9022
1.14.	Күзетке шығындар	0	5132,8	5132,8
1.15.	Консультациялық (аудиторлық) және ақпараттық қызметтер	4342,5	7900	14214
1.16.	Банк қызметтері	4155	4279,5	4320
1.17.	Сот шығындары	37745,3	6500	4844
1.18.	Шартты бұзғаны үшін айыппұлдар, өсімақы мен айып төлемі	17,2	0	0
1.19.	Кірісті жасырғаны (төмендеткені) үшін айыппұлдар мен өсімақылар	81		

1.20. Ұрлаудан, жоғары нормадан, жоғалтудан, бүлінуден, кем шыққаннан шығындар			0
1.21. Жалға алудан шығындар	2963	0	0
1.22. Әлеуметтік салаға шығындар	0	10173	6800
1.23. Күдікті берешектер бойынша резерв құру жөніндегі шығындар	-14142,1	952,4	750
1.24. Мерекелерді, мәдени-бұқаралық, спорттық іс шараларды өткізуге	8501,5	5150	5150
1.25. Қайырымдылық көмек	4744,4	4530	4540
1.26. Басқа да шығындар	64897,5	122882	157981,2
2. Іске асыру жөніндегі шығындар, барлығы	67411,7	44317,1	44557
2.1. Материалдар			0
2.2 Еңбекақы төлемі	0	4673,8	4674
2.3. Еңбекақы төлемінен есептеулер	0	883,3	883
2.4. Негізгі құралдардың және материалдық емес активтердің амортизациясы	0	0	0
2.5. Негізгі құралдардың және материалдық емес активтерге қызмет көрсету және жөндеу	0	0	0
2.6. Коммуналдық шығындар, барлығы			
2.7. Іссапарлық шығындар, барлығы	4581,2	0	0
2.7.1 Белгіленген нормалар шегінде	4374	0	0
2.7.2 нормадан жоғары	207,2	0	0
2.8. Тиеу, тасу және сақтау жөніндегі шығындар	0	0	0
2.9. Жарнама мен маркетингке шығындар	57589	38760	39000
2.10. Жалға алу жөніндегі шығындар	0	0	0
2.11. Әлеуметтік салаға шығындар	0	0	0
2.12. Басқа да шығындар	5241,5	0	0
3. Пайыздар бойынша шығындар, барлығы	358368,5	213652,4	222873
3.1. Банк несиелері бойынша сыйақыға (пайызға) шығындар	358368,5	213652,4	222873
3.2. Жеткізушінің несиелері бойынша сыйақыға (пайызға)			

шығындар
3.3. Жалға беру бойынша сыйақыға (пайызға) шығындар
3.4. Басқа да шығындар

6-қосымша

"АТСП" РМК басқарудың ұйымдастыру құрылымы

(қағаз мәтіннен қараңыз)

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2003 жылғы 21 мамырдағы N 472 қаулысымен бекітілген

"Ақтау теңіз сауда порты" республикалық мемлекеттік кәсіпорнының 2003 жылға арналған аса маңызды көрсеткіштері

Р/с N	Көрсеткіштер	Өлшем бірлігі	2003 ж. болжам
1	Өндірілген өнім көлемі		
	Жүкті ауыстырып тиеу - барлығы: (көлем)	мың тонна	3724,7
	Жүкті ауыстырып тиеу - барлығы: (құны)	млн. теңге	2188,2
	Соның ішінде түрлері бойынша		
	1.1 Мұнай және мұнай өнімдерін ауыстырып тиеу	мың тонна	2202,7
	өнімнің бірлігіне тарифтер (жұмыстар, қызметтер)	бірлікке теңге	431,26

Алдыңғы кезеңге қарағанда
тарифтерді өзгерту % 104,2
құны млн. теңге 949,9
1.2 Металл мың тонна 500,0
өнімнің бірлігіне бірлікке
тарифтер (жұмыстар, теңге 1196,97
қызметтер)
Алдыңғы кезеңге
қарағанда тарифтерді % 104,2
өзгерту
құны млн. теңге 598,5
1.3 Басқалары мың тонна 122,0
өнімнің бірлігіне бірлікке
тарифтер (жұмыстар, теңге 2289,71
қызметтер)
Алдыңғы кезеңге
қарағанда тарифтерді % 107,6
өзгерту
құны млн. теңге 279,3
1.4 Астық мың
(астық терминалы) тонна 300,0
өнімнің бірлігіне бірлікке
тарифтер (жұмыстар, теңге 408,07
қызметтер)
Алдыңғы кезеңге
қарағанда тарифтерді % 104,2
өзгерту
құны млн. теңге 122,5
1.5 Паром тасымалдары мың тонна 600,0
өнімнің бірлігіне бірлікке
тарифтер (жұмыстар, теңге 396,6
қызметтер)
Алдыңғы кезеңге
қарағанда тарифтерді % 100,8
өзгерту
құны млн. теңге 238,0
1.6 4, 9 айлақтар кемелер 351
бойынша танкерлердің саны
кеме кірісі

өнімнің бірлігіне тарифтер (жұмыстар, қызметтер)	бірлікке мың теңге	1030,59
Алдыңғы кезеңге қарағанда тарифтерді өзгерту	%	104,2
б) құны	млн. теңге	361,7
Басқа да жұмыстар мен қызметтер, барлығы	млн. теңге	216,3
1. N 4 және 9 айлақтарды жалдау	млн. теңге	81,2
2. ПТР-Ақтау	млн. теңге	3,3
3. Басқа қызметтер	млн. теңге	131,8
2. Негізгі капиталға барлық қаржыландыру көздері есебінен инвестиция - барлығы:	млн. теңге	545,8
Оның ішінде:		
мемлекеттік бюджет қаражатынан	млн. теңге	0
өз қаражаты	млн. теңге	545,8
3. Өнімді сатудан алынған кіріс, барлығы	млн. теңге	2766,2
4. Өнімнің өзіндік құны (жұмыстар, қызметтер)	млн. теңге	894
5. Жалпы кіріс	млн. теңге	1872,2
Кезең шығыстары	млн. теңге	776,2
Негізгі емес қызметтен кірістер	млн. теңге	174,4
Негізгі емес қызметтің шығындары	млн. теңге	392,3
6. Салық салынатын кіріс	млн. теңге	877,1
7. Табыс салығы	млн. теңге	263,1
8. Таза кіріс (шығыс)	млн. теңге	614,1

9. Таза кірістен түсімдер нормативі	млн. теңге	
Бюджетке аударымдар	млн. теңге	
10. Таза кірісті пайдалану		614,1
ЕҚКДБ несиесін өтеу (95% таза кірістен)	млн. теңге	583,4
Резервтегі қор (5% таза кірістен)	млн. теңге	30,7
11. Жұмыскерлер саны	адам	395
Жалақы қоры	млн. теңге	414,3
Орташа айлық жалақы	мың теңге	87,4
12. Кредиторлық берешек	млн. теңге	14986,8
13. Дебиторлық берешек	млн. теңге	6465,0

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК